

REPORTAGE. Dan Gustafsson och Zenita Wickström trivs i sin Ford Fairlane.

Den är en av flera veteranbilar som paret har hemma på gården.

I söndags deltog de i det årliga veteranrallyt som går från Mariehamn till Hammarland, via Jomala. Över trettio år måste en bil vara för att få kallas veteran. I söndags hade ett tiotal ägare till sådana samlats för att ha roligt och köra en tipsrunda. SIDAN 11

Åtalad för att ha tvingat kvinna ändra vittnesmål

Ex-flickvän: Han hotade "ta bort sig" med köksknivar

NYHETER. Med köksknivar i händerna ska 34-åringen ha hotat ex-flickvännen att ta livet av sig om hon inte ringde polisen och tog tillbaka sin berättelse.

Samma natt hade ex-flickvännen skjutsat hem 34-åringen från Arkipelag. På Svibybron ryckte

34-åringen enligt ex-flickvännen i startnyckeln så att den bröts, vilket slutade med att hon förlorade herraväldet över fordonet som hamnade tvärs över vägen.

När polisen kom till platsen hade mannen 1,86 promille i utandningsluften och misstänk-

tes för rattfylleri eftersom han enligt ex-flickvännen påverkat bilens framfart, trots att han suttit i passagerarsätet.

Händelsen ägde rum den 20 december 2008.

I fredags stod 34-åringen åtalad för övergrepp i rättssak och grovt rattfylleri. SIDAN 3

Över Ålands öar och skär. Pauli Saarijärvi voltar fritt på 4.000 meters höjd.

Foto: TIMO KÄRNÄ

Åland från 4.000 meters höjd

REPORTAGE. På 4.000 meters höjd hoppar de ut från propellerplanet för att sedan landa mjukt på gräset vid Mariehams flygplats landningsbana.

Fallskärmshoppare från klubben Alavuden Ilmalukerho i Österbotten reste i för-

ra veckan till Åland för att se öriket från ovan.

För att kunna sysselsätta sig med hobbyn krävs tid och pengar, men även en hel del mod. Fast för **Seppo Pahjalamäki** som hoppat över 2.800 gånger är det inget konstig.

–Det är som att stiga ur bilen, säger han.

Hos **Pauli Saarijärvi**, även han en hoppveteran, pumpar däremot adrenalin.

–Jajemänn, varje gång lite grann. Det måste hända något spännande i livet, säger han.

SIDORNA 12-13

4 nyheter

Ruikya Benn samlar in pengar för hjälpsändning till Zanzibar.

7 familjen

Denny Eriksson på Sportcenter fyller 50 år i dag och är gäst i Prattstunden.

8 kultur

En skön helg bara för läsning arrangerar **Kiki Alberius-Forsman** och Ålands litteraturförening.

24 folk

Dagens ålänning **Tindra** ska måla en teckning till sin mamma.

SPORT

Jubel. Först var han som i chock, sedan sprang han i högsta fart mot en jublande hemmaklack. Johan Carlsson gjorde i lördags sitt första mål någonsin i Tipsligan.

Foto: ANDREAS DIENERT

Carlssons kanon gav en IFK-poäng

SPORT. Johan Carlsson gjorde det omöjliga. Han slog in 1-1 mot TPS efter en makalös träff och gav därmed IFK Mariehamn ett riktigt bra utgångsläge inför säsongens avslutande matcher i Tipsligan.

–Det kan inte finnas ett bättre läge att göra sitt första mål någonsin för IFK, sa han direkt efter matchen.

Det oavgjorda resultatet på WHA innebär att IFK fortfarande ligger fyra i tabellen med fem poäng upp till ledande TPS.

SIDAN 15

Nakenchock på Bengtsböle IP

SPORT. Åland United vann i lördags över TPS med 6-2. Men matchen tvingades avbrytas efter 25 minuter då en TPS-åhångare tog sig in på plan och streakade. I halvtid omhändertog polisen tre TPS-supportrar som bråkat med matchvärdarna.

SIDAN 14

Firades med champagne.

Hollands Richard Schuil jagades runt på centercourten av tysken Julius Brink direkt efter finalen. Foto: ANDREAS DIENERT

Guldregn över Holland och Brasilien

SPORT. En final gick som väntat. Den andra slutade med en liten skräll. Paf Open avslutades i söndags med strålande väder och en riktigt underhållande herrfinal.

–Det har varit en fantastisk vecka, säger holländaren **Richard Schuil** som vann tillsammans med **Reinder Nummerdor**.

Damernas final var inte riktigt lika jämn som herrarnas och spelades i lördags på en regning centercourt. Vann gjorde **Larissa** och **Juliana** från Brasilien. SIDORNA 16-18

Säkerhetskopiera
digitala bilder från 10 cent/bild

KÖP EN RAM så får du en förstoring **GRATIS!**

Gäller bildstorlek 15x20 till 30x45. Värde mellan 2,50€-12€. Gäller ej studiobilder.

GEFOTO
Gerhard's Foto Ab

Annika Orre
Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 450

Älgflugan irriterar i de åländska skogarna

Älgflugan har inte funnits på Åland länge men de senaste åren har den invaderat våra skogar. Den är snabb, blodtörstig och efterhängsen.

Älgflugorna skapar stor irritation genom att kräla i bär- och svamplockarnas hår och under deras kläder. Men särskilt länge har den inte funnits på Åland. Den första påträffades och skickades till Zoologiska museet i Helsingfors för identifikation runt år 2000.

–Den har nog haft knepigt att ta sig över skiftet men nu har den invandrat med älgen österifrån, säger naturvårdsintendent **Jörgen Eriksson**.

Älgflugan är efterhängsen, sätter sig på folk och bits. Dessutom är den svårare att komma undan än den vanliga flugan eftersom den är mycket snabbare.

–Det ser nästan ut som att den skulle dras mot sitt mål i ett snöre, säger Jörgen Eriksson.

Den första älgflugan man hittade på Åland satt på ett rådjur i Jomala, men Eriksson får numera rapporter om flugan från alla kommuner.

–Börjar den bli besvärlig är

det ju tråkigt men inte så förvånande, den gästar på rådjuret och vår rådjursstam är ju stark.

Vartefter att hösten framskrider kommer de blodtörstiga flugorna att sprida sig allt längre norrut i landet. Älgflugan har nu spridit sig till hela landet utom Lappland.

Professor **Arja Kaitala** vid Uleåborgs universitet säger att gränsen för älgflugans spridning i stor sett följer gränsen mellan Uleåborg och Lapplands län. Den nordligaste platsen där enstaka älgflugor förekommit är Tervola i sydvästra Lappland.

Utbredd i Finland

Forskarna försöker utreda varför älgflugan klarar sig så bra i vårt land. I Sverige är den norra gränsen för älgflugans spridning tusen kilometer längre söderut än i Finland. Det trots att arten förekommit i Sverige i 200 år. Möjliga förklaringar är skillnader i hur stammarna klarar av kallare temperaturer och mängden naturliga fiender.

Den svenska stammen skiljer sig också i övrigt från den finska. I Sverige är älgflugan allmän på rådjur, i Finland på

alla hjortdjur. Enligt preliminära genundersökningar finns det trots det inga skillnader mellan populationerna.

–De är i alla fall inte olika arter, det är säkert, säger Kaitala.

Älgflugan suger blod ur värdjuret, men lägger inte ägg i djuret. I stället kläcks en larv inne i honan. Larven bildar senare en puppa som faller ned till marken.

Forskarna är också intresserade av älgflugans naturliga fiender. I alla fall taltitan och sorken äter älgflugspuppor. Utöver det undersöker man om också myror äter pupporna.

Spända byxor

Ljusa kläder verkar minska älgflugsattackerna. Det bästa skyddet är en mygghatt och spända byxbuntar och armar som hindrar flugorna från att krypa in under kläderna.

Vissa människor får kliande utslag av älgflugornas bett. Hydrokortisonsalvor hjälper mot klådan, antihistaminabletter kan också hjälpa.

**FNB/
TANJA LÖNNQVIST**
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Älgflugan är cirka fem millimeter lång, ljusbrun och hård. Den är svår att klämma ihjäl, man ska ha starka naglar för att kunna mossa den. Bäst är att elda upp den.

Envis. Älgflugan biter av sig sina egna vingar och kryper omkring i rådjurspälsten för att lägga ägg. Sedan dör den. En enda älg kan ha 10.000 flugor på sig. När älgflugan sätter sig på människor har den tagit miste.

STUDIEPRENUMERERA

Prenumerera på Nyan under din studietid och få studierabatt.

Fram till 31.12.09 för endast **45€*** och fram till 31.5.10 för endast **79€***

nyan.ax

Om du vill läsa nyan på nätet gå in på www.nyan.ax/enyan och registrera dig, gör en beställning/betalning över nätet.

Halvår **29€**

Helår **55€**

Jepp!

- ☐ Jag vill studieprenumerera på Nya Åland fram till 31.12.2009 för endast **45,-** (norm. 82,-)
- ☐ Jag vill studieprenumerera på Nya Åland fram till 31.5.2010 för endast **79,-** (norm. 158,-)
- ☐ Jag vill även ha TV-tidningen!

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Telefon: _____

Skola: _____

*Porto tillkommer på prenumerationer utanför Åland.
Fastlandet 1€/mån, Sverige 2€/mån

Nya Åland
bjuder på
portot

Nya Åland

Svarsförsändelse

Avtal 22100/41

22103 Mariehamn

* Erbjudandet gäller för studerande som inte bor hos föräldrarna och studerar på heltid.

Bankrånare upp i rätten

■I dag inleds hovrättsförhandlingarna mot **Munoz Poblete** som den 29 juni i år dömdes av Stockholms tingsrätt till fem års ovillkorligt fängelse för delaktighet i rånet mot Ålandsbanken 2006. Poblete, som alltså överklagade, har erkänt medhjälp, men förnekar att han varit med vid själva råntillfället.

Enligt uppgift har Poblete förklarat att han gömde sig i Spanien, under falsk identitet, efter rånet på grund av att det publicerats bilder på honom i åländska media där han utpekats som rånare.

Både från försvaret och åklagarsidan har man varit i kontakt med Nya Åland för att kontrollera detta och någon sådan publicering har inte skett i Nyan.

Sladdade med bil –landade på taket

■Efter en avkörning till höger strax efter en kraftig vänsterkurva på Djurviksvägen i Jomala sladdade en person av vägen i fredags. Personbilen körde i riktning mot Djurvik när föraren bromsade för den oväntade kurvan.

Föraren tappade då kontrollen av bilen som började sladda och åkte av vägen till höger, där den blev liggande på taket i diket.

Passageraren i bilen klade över nacksmärtor.

En scooter har blivit påbackad på en parkeringsplats i Hindersböle. Den misstänkte föraren avlägsnade sig från platsen utan att ge sig till känna. (tl)

Läget stabilt efter Bastö-olycka

■Mannen som tidigare i somras skadades svårt vid en olycka Bastö vårdas fortfarande i Åbo. Läget är stabilt och i fredags kunde han kopplas från sin respirator. Han andas nu själv.

–Det går framåt med små små små steg, säger mannens mor.

Mannen kan röra sig och känner igen sin syster, han har även försökt säga en del ord.

Han har dock fortfarande lång väg kvar. Nästa vecka är det meningen att läkarna ska besluta om han får flyttas från intensivvårdsavdelningen. (tl)

Bil och motorcykel kolliderade

■Vid tvåtiden på fredagen inträffade en olycka mellan en motorcyklist och en personbilsförare i korsningen Ålandsvägen och Esplanadgatan i Mariehamn.

Polis, brandkår och ambulans kallades till platsen.

Kollisionen var lindrig men motorcyklisten fördes till sjukhus. Personens skador är ännu okända. (tl)

Misshandlad vid bankomat

■En person fick ta emot två slag i ryggen när han på torsdagen stod vid en bankomat i staden. Personen hotades även med mera stryk. (tl)

Bråk i bil slutade med hot om att ”ta bort sig”

Så förklarade ex-flickvän sitt ändrade vittnesmål

När 34-åringen satt i passagerarsätet ska han ha ryckt i bilens startnyckel så att ex-flickvännen förloade kontroll över fordonet på Svibybron.

Med köksknivar i händerna hotade han dessutom enligt ex-flickvännen att ta livet av sig om hon inte ringde polisen och tog tillbaka sin historia dagen efter.

Nu står han åtalad för grovt rattfylleri och övergrepp i rättsak.

Det var den 20 december förra året händelsen ägde rum. Enligt åklagaren hade ex-flickvännen hämtat upp 34-åringen utanför Arken vid 2-tiden på natten.

Därefter började 34-åringen läsa ex-flickvännens textmeddelanden vilket slutade med bråk och att han bröt sönder hennes mobiltelefon. Vid det här laget var ex-flickvännen så upprörd att hon bestämde sig för att köra 34-åringen ut på landet och tvinga ut honom ur bilen. Men här går berättelserna isär.

Bruten nyckel

Ex-flickvännen hävdar att 34-åringen börjar rycka i bilnyckeln så att hon i panik råkar trycka på gasen med påföljden att halva nyckeln åker ut ur tändningslåset, nyckeln bryts och bilen stannar mitt på vägen. 34-åringen hävdar å andra sidan genom sin advokat att han inte rört bilnyckeln och att ex-flickvännen orsakat intermezzot helt på egen hand.

När polisen kommer till platsen genomförs ett blåsprov på 34-åringen som efter senare blodkontroll visar 1,86 promille. Polisen omhändertar honom på plats, på basen av ex-flickvännens historia och den böjda nyckeln.

–Trots att hon satt i förarsätet blev hon i det här fallet passagerare då det var 34-åringen som påverkade bilens framfart, sade land-

Slet i startlås. Någonstans här på Svibybron ska 34-åringen ha ryckt i startnycklarna så att ex-flickvännen, som körde bilen, förlorade kontrollen över fordonet. Foto: STEFAN ÖHBERG

skapsåklagare **Jens-Erik Budd** under rättegången i fredags.

Tar tillbaka

Men berättelsen slutar inte här. Dagen efter att händelsen på Svibybron ägt rum ringer ex-flickvännen till polisen och tar tillbaka allt hon sagt under natten. Hon säger att hon själv förorsakat att bilnyckeln brutits och att bilen stannade mitt på vägen.

Enligt polisen som tog emot samtalet, som under rättegången agerar som vittne, ringer ex-flickvännen från 34-åringens hemnummer och hon låter nervös på röst.

Ex-flickvännen berättade inför rätten att samtalet föregicks av att 34-åringen hotat ta livet av sig om hon inte ringer till polisen och ändrar sin be-

rättelse. Då han enligt hennes utsago slagit henne förut var hon dessutom rädd.

–Efter att han tjatat hela dagen kom han fram med knivar i händerna och skulle skära sig i handlederna. Han hotade ”att ta bort sig” om jag inte ringde polisen och tog tillbaka vad jag sagt. Jag visste inte hur länge det skulle hålla på innan han skulle slå mig heller. När det började bli tillräckligt hotfullt, då ringde jag polisen, sade ex-flickvännen under vittnesförhöret.

–På grund av detta har han hotat och påverkat målsägande och har därför gjort sig skyldig till övergrepp i rättsak, hävdade Jens-Erik Budd.

Försvaret nekar

Försvaret nekade å sin sida till både anklagelserna om

grovt rattfylleri och övergrepp i rättsak. 34-åringen har inte påverkat bilens styrning och bråk blev det för att ex-flickvännen tänkte köra ut 34-åringen på landet.

–Det är klart det kan bli bråkigt, men vad som hänt sedan är oklart. Det finns en berättelse och det är ex-flickvännens. Osämja kan inte utgöra övergrepp i rättsak. En diskussion dagen efter ledde till att hon ringde polisen och sa att berättelsen var felaktig. Att den åtalade sagt att han ska ta livet av sig stämmer helt enkelt inte, sade 34-åringens advokat **Marcus Måtar**.

Dessutom är 34-åringens advokat starkt kritisk till polisarbetet som genomfördes på plats den aktuella natten. I polisens undersökningsanmälan står noterat att blåsprov

togs på ex-flickvännen, men själv nekar hon till att så skett. Försvarsadvokaten frågade sig om poliserna inte hade ”förutfattade meningar om en kvinna i nöd” när de kom till platsen och påminner om att även hon kan ha varit full.

–Polisens arbete är inte särskilt imponerande. I efterhand fyller man i att man tagit blåsprov också på henne, fast det uppenbarligen inte skett. Här finns många frågetecken, säger 34-åringens försvarsadvokat Marcus Måtar.

Villkorligt fängelse

Åklagaren yrkar på fyra månaders villkorligt fängelse för övergrepp i rättsak och grovt rattfylleri.

Dom faller i morgon tisdag.

JOHN GRANLUND
redaktion@nyan.ax

19 ingripanden under stökig fotbollshelg

Polisen hade fullt upp på lördagkvällen i Mariehamn, och det var mest fotbollssupportrar från Åbo som gav dem jobb.

TPS supporterklubb började härja redan på matchen mellan Åland United och TPS på Bengtsböle. I den 25 matchminuten sprang en åskådare ur TPS-klacken helt plötsligt naken in på planen. Matchvärdarna var oförberedda på en

sådan händelse och den nakne supporterna tog sig över hela planen bort till avbytarbåsen.

Efter matchen mellan IFK Mariehamn och TPS på WHA på lördagskvällen tog bråken fart på allvar. Polisen omhändertog sju personer som fick sova av sig ruset i fyllecellen. Båda ålänningar och TPS-supportrar. Slagsmål runt om i centrum ledde till sammanlagt tretton ingripanden från polisen, men ingen person greps.

–Vi hade fyra patruller utskickade på staden, säger man på polisen. Från lördag eftermiddag till söndagmorgon var vi ute och patrullerade.

På polisen har man inte varit med om supporterbråk av den här omfattningen på Åland förut.

–Men vissa supporterklubbar är livligare än andra och TPS är tydligen en av dem. (tl)

Se också sportsidorna!

Filmade. På You Tube finns en filmsnutt från Mariehamns centrum på lördagen när polisen håller koll på TPS-supportrar.

Air Ålands vd Jan Erik Sundberg: Piloterna blir troligen kvar

Flyger vidare. Igår kväll såg det ut att bli en lösning för Air Ålands piloter.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Air Ålands samarbetsförhandlingar är på upprinningen. Piloterna hade till i går vid midnatt på sig att skriva på det förslag som lagts fram. Vad gäller teknikerna har man inte lyckats hitta en lösning.

För teknikernas framtid har ledningen på Air Åland inte lyckats hitta en lösning. Därför lutar det nu mot att teknikerna kommer att sägas upp. –Så kan det bli ja, säger vd Jan Erik Sundberg.

Förra veckan var det meningen att piloterna skulle skriva på det förslag som säger att de ska jobba fler dagar per månad. Eftersom samtliga piloter inte hade skrivit på tog ledningen beslutet att samtliga piloter skulle sägas upp. När Sundberg på ett möte i torsdags meddelade den berörda personalen om beslutet visade det sig att piloterna missförstått mötets syfte. De hade uppfattat överenskomsten som att de på torsdagen skulle få möjlighet att

diskutera sina motförslag. –Så jag sade åt dem att gå ut och snacka ihop sig en stund. De kom sedan tillbaka och meddelade att de godtar förslaget, säger Sundberg. **Beslut i dag** Exakt vad förslaget innebär vill han inte säga något om innan alla piloter skrivit på. Eftersom piloterna inte är organiserade måste han förhandla med dem en och en. –Jag vill inte bara tro att vi är överens, säger han.

På söndagkvällen hade sju av tio piloter skrivit på förslaget. **Får alla piloter gå om en inte skriver på?** –Det behöver inte vara så. Min utgångspunkt har ju i och för sig varit att ska de vara kvar ska alla vara kvar. Men jag vill ju inte vara så omöjlig. Idag beslutas om de anställda piloterna ska börja arbeta fler dagar, eller om de sparkas. **TANJA LÖNNQVIST** tanja.lonnqvist@nyan.ax tfn 528 463

Någon målar hakkors på Kattby café

Kattby cafés ägare Jan-Roland Berne upprörs över att någon upprepade gånger har sprayat hakkors vid cafeet. –Det är obehagligt och polisen verkar inte intresserad, säger han.

För två veckor sedan dök de svarta och vita hakkorsen upp första gången. De är spraymålade på skyltar, på väggen och på vägen utanför Kattby café. På något ställe har man även sprayat ett likamed tecken mellan hakkorsen och ett hjärta. –De skändar ju området. Folk hyr dessutom lägenheter här och kommer hit och äter, säger Jan-Roland Berne. Än så länge är det dock ingen som uppmärksammat eller frågat om hakkorsen. Jan-Roland Berne tror inte att hakkorsen är riktade mot honom personligen och kan inte förstå vad anledningen till dem kan vara, men han upplever det ändå som obehagligt. Han har anmält trakasserierna till polisen. –Men de är så noncha-

Hotfullt. Vid flera tillfällen de senaste två veckorna har någon sprayat hakkors utanför Kattby café. Foto: JAN-ROLAND BERNE

lanta och säger att det inte finns något de kan göra, säger han. Så jag tänkte att

jag kontaktar media i stället, kanske någon kan veta någonting om det här.

TANJA LÖNNQVIST tanja.lonnqvist@nyan.ax tfn 528 463

Samlar in. 37 sjukhussängar och några rullstolar och rollatorer sänds i veckan till Zanzibar. Insamlare Haidari Benns dotter Ruikya Benn har själv donerat mycket av sina egna pengar till hjälpsändningen.

ÅHS har donerat sängar till Afrika

Ålands centralsjukhus har donerat närmare 40 sjukhussängar för hjälpsändning till Zanzibar i Afrika. För initiativet står Haidari Benn som privat samlar in pengar till transporten.

I veckan går hjälpsändningen med Transmar, en container fylld med gamla sjukhussängar, rullstolar och rollatorer, till ön Zanzibar på Afrikas östra kust.

Mariehamnaren Haidari Benn samlar just nu in de resterande pengarna för att få ihop till den kostsamma transporter.

–Vänner och bekanta skickar pengar från hela världen. Idag kommer det in 300 euro från en person i Dubai, säger han.

Började gråta

Haidari, född i Komorerna på Afrikas östkust, besökte senast Zanzibar för ett år sedan tillsammans med sin dotter Rukiya. Åttaåriga Rukiya blev förstummad när hon såg hur situationen var på sjukhusen. Barn i hennes egen ålder hade ingen eller en skranglig säng att ligga på.

–Hon började gråta när hon såg hur det var. Hon sa att det absolut inte får vara så här, det är hemskt, säger Haidari. Rukiya ville därefter själv donera pengar och har avstått från hela sitt barnbidrag. Allt som allt har hon skänkt närmare 1.000 euro. –De har det inte så bra, säger hon.

20 år gamla

Kostnaden för transporten uppgår till 6.000 euro. Haidari tog själv kontakt med ÅHS i maj och frågade om de hade

Besöker Afrika. Haidari Benn besöker Komorerna, där han är född, och Zanzibar regelbundet.

sängar att donera. Då Gullåsen har fått nya sängar kunde ÅHS skänka deras äldre.

–De är 20 år gamla och går inte att göra så mycket med, vi kan inte sälja dem. Vi hoppas de kommer till nytta, säger **Petter Johansson**, försörjningschef vid ÅHS. Även Trobergshemmet har gett bort rullstolar och rollatorer.

Om sex månader startar Haidari en ny insamling för att sända medicinsk utrustning till hjälpområdet.

Han säger att han haft tur med denna. –Imorgon (läs: lördag) börjar islams fastemånad så många muslimer världen över vill hjälpa till. Det råkade bara infalla sig så, men hjälpande människor finns överallt.

CECILIA LINDVALL cecilia.lindvall@nyan.ax

Foto: ANDREAS DIENERT foto@nyan.ax

Erbjöd falska jobb och studieplatser

■Någon har ringt upp flera personer och uppgett sig jobba på Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet.

Personen har sedan lurat de uppringda att de blivit erbjudna studieplats eller arbete. (tl)

Skar sönder däck på postcyklar

■Någon har skurit sönder båda däcken på en postutdelares cykel. Händelsen inträffade på Styrmansgatan.

På området vid Paf open har man brutit upp två kylskåp. Med sig fick personerna fyra korgar med longdrink. (tl)

Nyan rättar

■I fredagens tidning berättade vi om Ålandsbördiga **Moa Gammel** som är skådespelare i Sverige. Hennes pappa **Johnny Gammel** fick fel förnamn.

I samma tidning fick musikprofessor **Emil Johnsson**, som beställde en träsnipa i mitten på 1970-talet, fel efternamn.

Ljusa framtidsutsikter. Att en regnbåge parkerat bakom Lemlands kommundirektör Mikael Smeds är inget märkligt. Det går bra för Lemland både ekonomiskt och politiskt.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Lemland befinner sig i ett ljusspektrum

”Kommunkansli” kan låta kantigt och tråkigt. Men för direktören Mikael Smeds betyder det en arbetsplats där samarbetet liksom humöret är på topp.

Och det är innanför Lemlands kommunkanslis dörrar pratet går om en stark kommun på framfart.

Lemland är redan en lyckosam kommun. Skuldbördan är låg, liksom tröskeln mellan invånare och politiker.

– Viljan att samarbeta är hög om nästintill obegränsad. När riket idag tar till tvångsmetoder, har vi länge samarbetat med övriga kommuner och företag. Vi ser också till att tröskeln är låg mellan politiker och invånare vilket är nyckeln till en god kommunpolitik, säger Mikael Smeds.

Enligt Finlands kommunförbunds statistik är antalet bosatta i en kommun idealt när det ligger mellan 1.000 och 5.000 personer. I Lemland bor det idag närmare 1.800 människor och de har därmed gått om Saltvik som hade ett klart försprång för tio år sedan. År 1970 hade Lemland 692 invånare och för tio år sedan låg siffran på 1.500 personer.

Mikael Smeds talar om ett mål att höja invånarantalet, men en kommunsammanslagning för att lösa den frågan vore inte det optimala.

– Det invånarantal vi ligger på är bland de mest kostnadseffektiva och sedan finns det fysiska

begränsningar om man tänker på skärgården. Personligen tror jag inte en större kommun behöver vara bättre än en mindre.

Passar ypperligt

Med en skuldbörda på 328 euro per invånare år 2008 står Lemland på en stabil ekonomisk grund. Och det är ekonomin Mikael Smeds sätter i första hand.

– Jag har arbetat mycket med att få in den ekonomiska tankebanan i mitt arbetslag. Idag finns ekonomin hela tiden med och det gör att vi ligger så pass bra till som vi gör.

2008 års resultat låg på 919.000 euro. 2009 års räkningar kommer inte vara lika lysande då skattesatsen sjönk vid årsskiftet, men i och med det nya landshandelsystemet får kommunen liksom övriga Åland en större summa driftspengar till budgeten. Landskapets bidrag för investering har i princip gått, men för Lemland passar det nya systemet ypperligt, säger Smeds.

– Vi gör och har gjort goda genomtänkta satsningar vilket inte har förstört ekonomin. Vi

har satsat på det som är vår kärnverksamhet och inte gjort några våghalsiga chansningar. Givetvis har vi en idrottsplan och ett servicehus.

Lemland är en pendlarkommun och deras viktigaste näring är dels kommunen som är största arbetsgivare, dels byggbranschen.

– Många mindre företag är verksamma inom byggbranschen vilket genererar jobb. Jordbruket är nästintill obefintligt och som det ser ut nu tror jag inte det är på väg tillbaka.

Tappar unga invånare

Ålderscyklerna förändras och idag förbereder sig kommunen för ett eventuellt behov av utbyggd barnomsorg.

– Det kommer behövas barnomsorgsplatser framöver. Vi tror och hoppas att barnantalet och befolkningen ökar.

Vad som är en positiv utvecklingskurva, men samtidigt ett problem, är den höga andelen unga i kommunen. 22 procent är under 14 år.

– De har en tendens att flytta för studier sedan vid 18 års ålder, så varje år tappar vi cirka 20 personer. Vi arbetar för att de ska komma tillbaka. Jag tror att om man trivs i kommunen som barn och har en god minnesbild av Lemland kan man också tänka sig att flytta tillbaka.

För att kunna hantera kommunens mål att öka befolkningsmängden finns det bland Lemlands investeringsprojekt flera markaffärer. Ett av dem är förlagt till Björkudden.

– Vi har för avsikt att detalj-

planera ett bostadsområde på platsen. Vi skissar ut egna hemstomter som ska bli ett antal lägenheter, säger Smeds.

Önskan om cykelbana

En stor önskan och fråga kommunen har drivit en längre tid är en gång- och cykelbana till Järsö Nåtö från Mariehamn.

– Den gång- och cykelbana som är byggd till Lemströms kanal skulle fortsätta till Söderby livs. Man borde satsa på det för cykelturismen, men även för lemlänningarna liksom andra ålänningar.

Nyligen anlade kommunen en vandringsled genom Lemland.

– Den är rykande färsk och en karta finns att köpa hos oss här på kansliet eller i biblioteket.

Sophanteringen

Unikt med Lemland är deras sophanteringsystem, medan omsusade MISE sköter de resterande åländska kommunernas avfallshantering.

– Den positiva responsen från invånarna brukar handla om sophanteringen, och jag uppfattar att de vill ha kvar sopsystemet vi har idag. När det gäller negativ respons kan jag inte ge något exempel så här utan då går det ofta ner på saknivå och gäller personen i fråga.

Responsen är däremot mycket hög, säger Smeds. Många besöker kommunkansliet för att ge sina synpunkter.

En viktig punkt Smeds återkommer till är kommunkansliets anställda och det goda samarbetet mellan dem.

– Jag känner att vi har lyckats

Personalstyrka. Samarbetet är bra och gemenskapen är stor innanför kommunkansliets dörrar. På bilden: Marit Janson, Anna Moore, Linus Snellman, Monica Nordberg, Inger Eriksson, Jenna Gestranus, Carina Eskils, Keijo Sjöblom och Monica Koskinen.

Fakta/Lemland

Invånarantal: 1.783 personer (31.12.2008).

Totalareal: 111,6 km².

Byar och enskilda hemman: Bengtsböle, Bistorp, Björklund, Flaka, Granboda, Haddnäs, Hellestorp, Järsö, Knutsboda, Kungsholm, Lemböte, Norrby, Nåtö, Prästgården, Rörstorp, Stackskår, Söderby, Vessingsboda och Vesterånga.

Viktig näring: Kommun- och byggsektorn.

Kända kommuninvånare: Politikerna **Gun-Mari Lindholm** (OB), **Danne Sundman** (OB) och **Sune Eriksson** (Lib). Kända lemlänningar som gått bort är författaren och konstnären **Joel Pettersson** och redaren **Gustaf Erikson**.

gemensamt, vi är ett bra gäng.

Hur viktig han själv är på sin post som kommundirektör svarar Smeds att alla företag bör ha en chef och ledare.

– Jag hoppas jag är viktig. Jag försöker stötta min personal och skapa en trygg arbetssituation för mina medarbetare.

Tror du Lemland finns om 20 år?

– Invånarna avgör den frågan, men med tanke på att vi målmedvetet har kommunen i ett ekonomiskt försvarbart skick och om befolkningstillväxten någorlunda håller i sig, så är mitt svar – ja!

CECILIA LINDVALL
cecilia.lindvall@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

Axel Kronholm
Epost: axel.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 463

familjen

Dagens namn
ERIK, EIRIK, JERKER, ERIKA

Dop

Lowa Cecilia Danielsson döptes den 15 augusti i Lemlands kyrka. Föräldrar är **Susanne Mattson** och **Johan Daniels-son**. Dopförrättare var kaplan Liisa Andersson.

Olivia Ida Elvira Daniels-son döptes den 15 augusti i Lemlands kyrka. Föräldrar är **Christine Mattsson** och **Jim Danielsson**. Familjen bor i Nacka, Stockholm. Dopförrättare var kaplan Liisa Andersson.

Vi firar 1-15 år

Luka Jansson från Jomala Överby fyllde 4 år i går 23 augusti. Gratulationerna kommer från mormor, morfar, Sanna och Tobias.

Alexander Bäck i Sviby fyllde 3 år den 23 augusti. Han gratuleras av farmor, farfar och faster med pojkvän.

Annonsera i den tidning du själv läser!

Alex Johansson i Lemström fyller 9 år idag den 24 augusti. Han gratuleras av mamma, pappa, mormor och morfar.

Clara Johansson i Lemström fyller 9 år idag den 24 augusti. Hon gratuleras av mamma, pappa, mormor och morfar.

Gratulerar 50 år

SIV ERIKSSON
Namn: Siv Margareta Eriks-son
Född: 30 augusti 1959 i Finström men uppvuxen i Mariehamn
Bor: i Lemström
Familj: maken Sture och

sönerna **Patrik** och **Sebastian** med flickvänner.
Yrke: butiksföreståndare för livsmedelssidan vid Kea-Mar-
ket i Lemland
Födelsedagen: firas med öppet hus på Fridborg
lördagen den 29 augusti från klockan 18.00 tillsammans med sönerna Patrik och Se-
bastian som firar sin 30- res-
pektive 18-årsdag.

Döda

ROLF KALM
Rolf Ingvar Enzio Kalm avled den 18 augusti i en ålder av 82 år. Han var född den 7 juli 1927 i Sund.

Rolf växte upp som äldst av fem syskon. Efter studenten började han studera till skepps-
byggnadsingenjör i Helsingfors. Efter avslutade studier arbe-
tade Rolf en tid vid Algot Jo-
hanssons varv. Därefter flyttade han och familjen till Sverige där han arbetade som konstruktör på Gävle varv samt Ekensbergs varv i Stockholm. 1968 återvän-
de han till Mariehamn och till-
trädde en tjänst som lektor vid nuvarande Tekniska läroverket där han sedan arbetade fram till pensioneringen.

Redan som ung engagerade han sig i scoutrörelsen, speciellt i sjöscouterna. Det var där hans livslånga intresse för segling fick sin början.

Lions låg Rolf varmt om hjär-
tat och där var han aktiv under många år. Efter pensionen del-
tog han i byggandet av miniatyr-
staden Mariehamn.

Rolf var aktiv i samhället och hade förtroendeuppdrag inom bland annat kyrkan och brand-
kåren. Han var en positiv och glad person som trots en lång-
varig sjukdom alltid var nöjd med livet.

Närmast sörjande är hustrun samt son och dotter med famil-
jer.

Tistelfjäril. Rauli Lehtinen har sett ovanligt många tistelfjärilar i sommar.

Flera fjärilsfynd

■ Efter förra veckans fjärilsinfo på Nyans miljösidea fick vi in flera fina bilder från fjärilsin-
tresserade.

Veterinär **Rauli Lehtinen** skå-
dade i somras tre tistelfjärilar på ön Druvan utanför Jomala.

– Den verkar vara vanlig just i år, jag har aldrig sett den förut. Annars är tistelfjärilen en

av världens vanligaste, men till Åland kommer den bara på sommaren från Nordafrika.

Biologen **Ralf Carlsson** vill att ålänningarna håller utkik efter kartfjärilen. Den ska ännu inte vara påträffad på Åland. Håll ögonen öppna när ni går på vildvuxna ängar med nässlor i närheten. (tl)

Kartfjäril. Ralf Carlsson undrar om någon läsare sett kartfjärilen på Åland.

OBS! Det händer

MÅNDAG 24.8.

NÖJE

■ Arkipelag baren. Dj.

TISDAG 25.8.

NÖJE

■ Arkipelag baren. Dj.

JUST NU

LOPPMARKNAD

■ Antikvariat **Pierre, Köp-
mansgatan 11.** Öppet mån-
dag–fredag kl 10–17 (torsdagar
till 19), lördag 11–14.

■ **Cirkeln/Emmaus lopp-
marknad, Köpmansgatan 11.**
Öppet måndag–fredag kl 10–17
(torsdagar till 19), lördagar
11–14.

■ **Jomala Gölby Post-
gårdsvägen.** Loppis varje dag
hela sommaren. En del av peng-
arna går till välgörande ändamål.

■ **Fyndhörnan i Godby.** Öp-
pet torsdag och fredag kl 16–19,
lördag 10–16.

Nygifta

Sofia Sundberg och Johan Carlson vigdes i Finströms kyrka den 15 augusti. Paret är bosatt i Luleå men bruden är bördig från Fin-
ström. Vigselförrättare var kaplan Heikki Turakka. Foto: PRIVAT

DÖDA

Karl Thure Söderberg

* 21.04.1929
† 17.08.2009

*När mistluren ljöd på Kobba klintar
seglade Du iväg på öppet hav
Till ett möte med nära och kära
från en svunnen tid*

Farväl Pappa, Morfar, Svärfar och Vän

**Margareta och Hans
Camilla och Joakim med familj
Erika och Mikael med familj**

**Marianne
Kim och Monique
Owe och Charlotte med familj**

**Kurre
syskon
samt släkt och vänner**

Jordfästningen äger rum i Mariehamns begravnings-
kapell fredag 4 september kl. 13.00. Därefter minnesstund
på Margaretagården. O.s.a vänligen till Enebergs begravn-
ningsbyrå tel 19028 senast 28.8.

DÖDA

Vår älskade

Rolf Ingvar Enzio Kalm

* 7.7.1927 + 18.8.2009

*Genom saknaden och sorgen
går ett skimrande ljus
av de vackra minnen vi har i våra hjärtan
Så skall ljuset av Dig leva kvar.*

Gunvor

**Björn och Marie
Oskar, Anna och Ida**

**Pia och Michael
Alexander och Hanna**

Syskon, övrig släkt och många vänner

Jordfästningen äger rum i Mariehamns begravnings-
kapell fredagen den 28 augusti kl. 13.00. Därefter inbjudes
vänligen till minnesstund i Margaretagården.

UNDANBEDES

All eventuell uppvaktning
på min födelsedag

undanbedes

Veikko Vartiainen

Nyan rättar

I **Ture Söderbergs** nekrolog i fredagens tidning stod det att han hade en egen båt som han byggt själv.

Den båten heter Camilla och inte Delfin som det stod i texten.

“Glädje är a och o i sport”

Denny Eriksson är född i Lumparland. När han var ett år flyttade familjen till Knorringsgränd i Mariehamn, men på helger och om somrarna var de ofta ute i Lumparland.

–Båtlivet är ett starkt minne från uppväxten och somrarna i Lumparland. Vi var ut med snipan, fiskade, la nät och körde drag. Det sitter kvar i själen.

Sport och idrott har varit en central del av Dennys liv sedan han var liten. När han var elva år började han orientera och som fjorton-åring halkade Denny in på friidrotten.

–Det var löpning på lång- och medeldistans som gällde. Jag sprang och tränade tillsammans med **Kaj Backas, Peter Rajamäki, Lars-Erik Åkerblom** och **Stefan Mattson** med flera. Det var ett riktigt schysst gäng och vi kom bra överens även privat.

När Dennys löpträning var som mest intensiv kunde han springa 150 kilometer i veckan.

–Det blev mycket träning, men det var ju roligt. Vi tog två FM-guld för juniorer bland annat.

Olyckligtvis drabbades Denny av en kronisk inflammation i hälsenan som satte stopp för friidrottandet. Men lusten att sporta och vara aktiv släcktes inte – istället började han vid 16 års ålder med vindsurfing.

Ett liv i sportaffärer

Under skoltiden sommarjobbade Denny i sportaffär i Mariehamn.

–Det var mitt första jobb. Jag har med andra ord jobbat i sportaffärer hela mitt liv.

För elva år sedan startade Denny sin egen affär tillsammans med några bekanta: Sportcenter.

–Det kändes helt rätt att starta en eget. Man har ju intresset och kunskapen från alla sporter man utövat genom åren. Det är roligt när ens fritidsintresse och jobb

PRATSTUNDEN

Trivs på sjön. Denny Eriksson har utövat ett flertal olika sporter och idrotter, men båtlivet har alltid legat honom varmt om hjärtat. Nu sysslar han med utförsåkning på vintern, båtar på sommaren och driver Sportcenter i Mariehamn.

går in i varandra. Förutom friidrott, vindsurfing, båtar och orientering har jag ju hållit på med fotboll, innebandy, längdskidåkning och numera utförsåkning. Man måste ha ett ganska brett sportintresse för att fungera i en sportaffär.

Denny berättar att han pysslar med utförsåkning på vintern och med båtar på sommaren.

–Både sport- och sjölivet har ju präglat mitt liv och det känns jätteroligt att kunna hålla på med bägge.

Dennys dotter, **Jenna**, blir femton i oktober. Precis som sin far har hon prövat på en hel del olika sporter.

–Vi har sportat mycket tillsammans. Hela familjen tycker om segling och utförsåkning. Det är roligt att ha det gemensamt.

Glädje a och o

Glädje är a och o i sport, säger Denny.

–För att man ska kunna intressera barn och ungdomar för sport och idrott måste man ha roligt när man utö-

Fakta/Denny Eriksson, 50 år

Namn: Gösta Denny Eriksson.
Född: 24 augusti 1959 i Lumparland.
Bor: i Jomala.
Yrke: egenföretagare, delägare i Sportcenter.
Familj: frun Minna och dottern Jenna.
Intressen: båtar och utförsåkning.
Födelsedagen: firas med öppet hus hemma på Mårdvägen 5 den 29 augusti klockan 14.00.

var sporten. När jag höll på med friidrott så umgicks vi löpare vid sidan av idrotten också. Den sociala biten är jätteviktig. Vi såg fram emot träningarna och brann verkligen för det vi gjorde.

Att Denny finner glädje i allt han håller på med är tydligt. När vi talar om segling lyser han upp.

–När man kommer ut, stänger av motorn, allt tystnar och man bara hör vinden blåsa i seglet, då är det härligt.

Men omväxling förnöjer. För två veckor sedan körde Denny vattenscooter.

–Det var riktigt grymt. Det drar ordentligt i smilbanden när man kommer upp i 60 knop.

Denny tycker att det känns bra att fylla 50.

–Jag tacksam för att jag har hälsan i behåll och kan utöva alla mina intressen, även om återhämtningstiden är något längre nu än när jag var 25.

Vad har du i kikaren för framtiden?

–Jag är ju en man med många projekt och idéer så jag har nog en del planer, men inget jag vill gå in närmare på. Det skulle vara trevligt att ha en strandtomt någonstans där båten kunde ligga. Att åka på någon längre resa med segelbåt vore också roligt.

Text och foto:
AXEL KRONHOLM
axel.kronholm@nyan.ax

Annonsera i den tidning du själv läser!

COPE -Föräldrakurs

Folkhälsan på Åland anordnar i samarbete med ÅHS´ barn- och ungdomspsykiatriska enhet en COPE-kurs för **föräldrar med barn 3-6 år**, som önskar verktyg att **hantera vardagliga konflikter**.

Önskvärt är att (om möjligt) två föräldrar per barn/en förälder + ”medfostrare” deltar.

Start 28/9, klockan 18.00 -20.00. Kursen, som är avgiftsfri, omfattar åtta mandagar i rad.

Mer info om COPE på www.svenskacope.se

Anmälan: Folkhälsans kansli tel 17430 eller Sonja Signell, tel 17435 senast fredagen den 18/9.

ÅLANDS HÄLSO-
OCH SJUKVÅRD

folkhälsan

Du kan förändra afrika.ax

100 kg majs för 20€
Inbetalning på konto:
203218-21939
Märk: Majs
Tillstånd 271 K14

folkhälsan

Kom och rör dig med Folkhälsan i Allaktivitetshuset!

Vattengymnastik för gravida

Onsdagar klockan 18-19
Terminsstart 9 september
Pris: 40 €/ 5 gånger

Vattengymnastik för personer med övervikt

Vill du komma igång med vatten gymnastik?
Välkommen med på ett inspirerande pass!
Fredagar klockan 17-18
Terminsstart 11 september
Pris: 120 €/ 15 gånger

Steget Vidare

Egenträning i varmvattenbassäng, fysioterapeut med var 5:te gång.
Måndagar klockan 16-17
Terminsstart 7 september
Pris: 35 €/ 5 gånger

För seniorer (55+):

Kaffe med Dopp

En timmes bad varefter kaffebordet står dukat
Tisdagar klockan 13-14
Terminsstart 8 september
Pris: 80 €/ 10 gånger

Seniorgymnastik

Styrke- och balansträning med bl.a. gummiband och balansredskap.
Onsdagar klockan 10- 11
Terminsstart: 23 september
Pris: 30 €/ 10 ggr

Sittdans

Tisdagar klockan 11-12
Terminsstart 22 september

Seniordans

Onsdagar klockan 11-12
Terminsstart: 23 september

Sitt- och seniordanserna är avgiftsfria.

Anmälningar till och information om ovanstående aktiviteter: Sonja Signell, tfn. 17435 eller Folkhälsans kansli tfn. 17430

www.folkhalsan.ax

Kom ihåg

■ ■ **ABF och Ålands yogaför-
ening:** Nybörjarkurs i yoga, medi-
tation och avslappning onsdagar
26.8-7.10. Lärare är Isabell Matts-
son, anmälan till tel 15887 eller
e-post isabellmattsson@hotmail.
com.

■ ■ **Djurkommunikation:** Har
du en katt, hund eller häst som
har något problem och du vill
veta om eller allmänt nyfiken
på detta. 4-5.9 kommer Ingela
Hertze till Åland igen. Finns några
platser kvar. Hör av er per telefon
0400712585 eller e-post can-
non_82@hotmail.com.

■ ■ **Folkhälsan i Sund:**
Sundsvandring onsdag 26.8 kl
19.30 med start vid Tallgården
i Smedsböle/Finby. Vandrigen
leds av Lisbeth Holmström. Alla
hjärtligt välkomna.

■ ■ **Hälsofrämjandet på
Åland:** Maggies vattengymnastik
fortsätter i simhallen på Ålands
idrottscenter i Godby, måndagar
kl 14 och 15 och onsdagar kl. 16.
Start vecka 40, den 28 och 30
september. Anmälningsstid för nya
simmare är vecka 38, den 14-19

september, på tel. 43 606 eller
0457 072 3806.

■ ■ **Lumparlands jaktvårdsför-
ening:** Traditionell jaktskyttekamp
söndag 6.9 kl. 12.00 på Bredmo.
Kulgevär (+ 5 patroner) och hagel-
gevär medtages. Hagelpatroner,
läsk, korv och potatissallad finns
på plats. Avgift 15 euro (juniorer
gratis). Alla välkomna!

■ ■ **Mariehamns Pensionärs-
förening:** Datorskola. Vårkursens
repetitionstillfälle: tisdagsgrup-
pen: 8.9, torsdagsgruppen 10.9
kl. 13-16.00 i MPF:s kansli i Röda
korsgården. Höstens nya kurser
startar 22.9 med tre klasser.
Närmare info på samlingsmöte
1.9 kl 13.00 i RödaKors gårdens
Café. OBS: samtliga datorkurser till
höstterminen är fullbokade.. Vill du
anmäla dig till vårkursen, ring kurs-
handledare Jörgen Wikstrand tel.
21398. Vårkursen innehåller bl.a
ordbehandling; dvs. skriva vackra
brev, tack- och hälsningskort, e-
posthantering, bild/fotobehandling
från digitalkamera, nternet/surf.
Ifall intresse finns kan även en
datorbyggarskola ordnas, vi över
på en begagnade datorer.

■ ■ **Retrieverföreningen:** Kom
ihåg att anmäla till höstens jaktprov
före fredag 28.8. Skriftlig anmälan
skickas till Tessi Sjöblom, Doktors-
vägen 14 B 36, 22100 Mariehamn.
Bifoga kvitto på betald anmälan,
avgift 35 euro per prov, referens
1012. Mer information på www.
alandsretriever.com.

■ ■ **Södra Lemlands martha-
förening:** Städning på Solkulla
torsdag 27.8 kl. 14.00.

■ ■ **Vårt Hjärta:** Anmäl dig nu till
vattengymnastiken alla vardagar
kl 9-15, Handicampen tel 527360,
Annette tel 14195, 0457 524 3798
, vart.hjarta@aland.net mån, Folk-
hälsans Allaktivitetshus, kl 17-18,
start 14.9, tis, Gullåsens bassäng
kl 16-17 och 17-18, start 8.9,
ons, Ålands sportcenter, Godby,
kl 12-13, info om startdatum från
Eva Helling, tel 43080, 040 764
3080, tors, Mariebad, kl 14-15
start 24.9, sön, Allaktivitetshuset,
Hjärtebarnens familjer kl 15-16
andra söndagen i månaden. Nyhet,
ny grupp, tors, Allaktivitetshuset, kl
16.30-17.30 start 17.9 för dig som
vill vattengympa två gångr/vecka
och även andra kan anmäla sig.

■ ■ **Ålands Caravan Club:**
Kom ihåg hösträffen 4-6.9 på
Bastö hotell- och stugby. Minigolf-
mästerskap. Alla caravanmedlem-
mar med familjer välkomna.

■ ■ **Ålands Guider:** Vi besöker
ÅCA 1.9. klockan 18.00. Anmäl-
ningar till Merja senast torsdag.

■ ■ **Ålands invalider:** Höstens
vattengymnastik startar fredag
11.9. Grupp 1 kl. 14.00, grupp 2
kl. 15.00 i Gullåsens bassäng.
Anmälan till HandiCampen tel
527360.

■ ■ **Ålands lungskadeför-
ening:** Vattengymnastik börjar
10.09. En barngrupp kl 18-19. Två
vuxengrupper kl 19-20 och 20-21
i Gullåsens bassäng. Anmälan
till HandiCampen tfn 527 360.
Styrelsen.

■ ■ **Åland ungdomsförbund:**
Medlemsföreningar inbjudes
till föreningsträff söndag 30.8
kl. 19.00 på Högtomt i Saltvik.
Anmälan senast torsdag 27.8 till
förbundet: antalet deltagare/fören-
ing. Tel/mess: 0457-3425271 eller
e-mail: ulf@ungdom.ax.

Katarina Gäddnäs
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

En dikt är som ett rum: ett ställe där det går att röra sig fritt.

FÖRFATTAREN PETER MICKWITZ I NY TID, 21.8

Bokhelg i skön skärgårdsmiljö

Nu finns det en möjlighet för alla som har högar med olästa böcker hemma att komma igång med läsandet. Kiki Alberius-Forsman kläckte idén med en bokhelg och lanserade den för Ålands litteraturförening, som genast nappade.

–Det är en enastående möjlighet att kombinera åländsk skärgård, vila och goda böcker, sprudlar Kiki Alberius-Forsman.

Bokhelgen arrangeras 18-20 september på Kumlinge Bärö.

–Det finns många som behöver få vila och många som har mycket olästa böcker hemma. Det här skall vara helt kravlöst och skönt, man kan ta med vad som helst för böcker från bibeln till deckare.

Tystnad

Tanken är att veckoslutet skall vara till för läsning, det skall vara lugnt och tyst, lite i form av en reträtt.

–Men det skall också finnas tid för att samtala framför brasan på kvällen om man vill, men ingen skall känna

sig tvingad. Det är helt okej också att bara komma och vara för sig själv.

På Bärö finns vackra miljöer och det gamla sjöbevaktningstornet, där man kan sitta och läsa och titta ut över nejderna. Deltagarna får njuta av Glada Laxens goda mat och kanske det blir någon gemensam promenad om deltagarna vill.

–Vi hoppas på vackert väder, men det kan vara lika mysigt om det regnar.

Idén fick Kiki från nätforumet Bokhora, en grupp människor som bloggar om litteratur och också arrangerar Bok-kollo veckoslut.

–Vi kom fram till att Bokhelg är en bra benämning som beskriver vad det hela handlar om.

Konceptet kan utvecklas

Kiki Alberius-Forsman skulle gärna ta patent på konceptet och vidareutveckla det.

–Man kunde ordna det på en massa fina ställen runt om på Åland och marknadsföra det också utanför landskapet. Tänk alla utarbetade, medelålders storstadskvinnor som så väl behöver komma ifrån sin vardag!

Bokhelgen är naturligtvis inte avsedd bara för kvinnor, men Kiki Alberius-Forsman talar utgående från tidigare erfarenheter av litterära evenemang.

–Man kan förstås åka till stugan också och läsa, men om man är flera som gör det tillsammans så är det lättare att få till det. Man slipper också tänka på matlagning och alla måsten och krav man har på sig därhemma.

Veckoslutet kostar 150 euro och det avgår en buss på fredageftermiddagen från Mariehamn som man kan åka med. Det finns 15 platser, men de flesta i dubbelrum. För anmälningar hänvisar litteraturföreningen till kommande annonsering.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax
tfn 528 466

Inbjuder till läsning.

Kiki Alberius-Forsman bjuder i Ålands litteraturförenings namn till en bokhelg med läsning på Kumlinge Bärö.

Foto: MALIN TILLSTRÖM

Dan Karlström solist i Åbo

I höst sjungs det opera på Åbo Svenska Teater. Som en del av teaterns 170-årsjubileum ges Mozarts Così fan tutte med premiär i mitten av september.

Operan är ett samarbete mellan ÅST, Åbo filharmoniska orkester och Åbo musikfestspel. Così fan tutte uppförs på originalspråket italienska och textas till svenska och finska. Operan regisseras av **Maiju Sallas**. Solister är **Dan Karlström**, **Essi Luttinen**, **Riikka Sirén**, **Anna Danik**, **Riku Pelo** och **Mika Nikander**.

Det andra stora dragplåstret för hösten på Åbo Svenska Teater är komedin Glorious med **Pirkko Mannola** i huvudrollen. Pjäsen Glorious av **Peter Quilter** baserar sig på den sanna historien om världshistoriens sämsta sångerska, **Florence Foster Jenkins**. Med oväntade tonartsbyten, ett icke-existerande rytmisinn och en sällan skådad oförmåga att träffa rätt ton förskräckte – och roade – hon New York-publiken på 1940-talet. **Pekka Sonck** är regissör. □

”Pärlor till pappa” bästa barnbok

Svensk Biblioteksförening ger årets Nils Holgersson-plaketten till **Maud Mangold** för boken ”Pärlor till pappa”. Boken, illustrerad av **Sassa Buregren**, har som underliggande tema en förälder som sitter i fängelse. Förutom plaketten får Maud Mangold ett stipendium på 25.000 kronor. Pärlor till pappa har givits ut på Kabusa Böcker.

Maud Mangold växte upp i Södermanland, men är idag bostatt i Göteborg och författare på heltid. Hon har skrivit en rad barn- och ungdomsböcker bland annat serierna Landet innanför samt Magiska Tecken. □

Tunström fortsätter i Uppsala

Uppsala stadsteaters vd och konstnärlige ledare **Linus Tunström** har skrivit på ett nytt treårigt förordnande, med start spelåret 2010/2011. Under de senaste två åren har han lett teatern mot en modernare inriktning och karaktäriseras av teaterstyrelsens ordförande **Leif Johansson** som en frisk fläkt.

–Det känns hedrande att få fortsätta det här uppdraget som jag ser som väldigt viktigt. Kanske särskilt nu i dessa kärva tider. Ett bra kulturliv är bra för tillväxten, lockar till sig kreativa människor och investeringar, säger Linus Tunström till Svenska Dagbladet. □

Madonna-rekord i Helsingfors

Madonnas konsert i Helsingfors i början av månaden var den som hittills har gett den största avkastningen under superstjärnans världsturné. Enligt tidningen Iltalehti inbringade konserten drygt 12 miljoner dollar, det vill säga över 8,5 miljoner euro. Cirka 85.000 biljetter såldes till konserten den 6 augusti. Det är publikrekord för hela Sticky & Sweet-turnén. □

Välkomnar körsångare

Ålands musikinstitut startar den här veckan tre av sina körer. Elisabeth Karlsson har hand om tre av dem och välkomnar nya sångare.

Höstterminen har inletts också på Ålands musikinstitut och Elisabet Karlsson har i år hand om tre av

musikinstitutets fyra körer. Den fjärde, Voces, sköts av **Kjell Frisk** och startar den 2 september. Man tar gärna emot nya körsångare till institutets körer. Barnen och ungdomarna behöver inte vara elever på institutet för att vara med i körerna.

□ Barnkören för 7-9 åringar,

övar på tisdagar kl 15.15-16.

□ Singoallakören för 10-13 åringar, på måndagar kl 16.30-17.30.

□ Capella Vokalis för 14 åringar och uppåt, kl 17.30-18.30.

□ Voces, för gymnasialstadelever, övar onsdagar kl 17-18.30 (start 2 september).

Anmälan på plats

För intresserade sångare är det bara att komma till musikinsitutet på ovannämnda tider och anmäla sig på

Körledare. Elisabeth Karlsson välkomnar nya körmedlemmar till Ålands musikinstituts körer.

Foto: ERKKI SANTAMALA

plats. Har man frågor kan man vända sig till musik-

stitutet eller direkt till Elisabeth Karlsson på telefon 0457-342 12 43.

–Det handlar förstås om att ha roligt tillsammans, men det skall också finnas

lite utmaningar så man lär sig och utvecklas. Vi anpassar repertoaren till gruppernas sammansättning.

Några förhandskunskaper är inte nödvändiga. I barnkören sjunger man enstämmigt.

–Där handlar de mest om att få ihop rösterna, men i Singoalla börjar vi ren försöka med stämsång.

En konsert finns redan planerad för FN-dagen, 25 oktober i Sankt Görans kyrka.

Elisabeth Karlsson hoppas på att många kommer.

–Det är alltid roligare ju fler man är. Ifjol var man tvungen att sätta stopp vid 40 personer för Singoallakören.

Samtliga körer övar i stora salen på Ålands musikinstitut. Det kostar 50 euro per termin att vara med. (kg)

Gräv där du står, med tesked eller grävskopa

den 12-13.9 på CAFÉ BÖNAN kl. 13-17 båda dagarna

SKRIVARKURS MED SANNA TAHVANAINEN

Förhandsuppgift: Max 3 A4-sidor utskrivnen text med temat *”Under ytan”*, skickas per mail eller post till Sanna senast den 4.9. Kontaktuppgifter fås vid anmälan.

Textens form spelar ingen roll. Det kan vara ett utkast till en novell eller roman, dikter, kåseri, sångtexter etc. under kursen läser kursdeltagarna texterna för varandra och bearbetar dem.

Närmare information och anmälningar riktas till Nina Westerback nina.westerback@aland.net eller ring tel. 0457-3430774 (eller sms:a ditt namn och adress).

Anmälan senast den 31.8. kl. 17.

Noggrannare info om tider och program får du när anmälningstiden gått ut.

Arrangör: Ålands litteraturförening r.f

Veckans boktips

DEN OROLIGE
MANNEN
Henning
Mankell

24,50€

LISCO
BOK & PAPPER

Skarpansvägen

KULTURNATTEN

Rätta svaren i tävlingen
”En skall bort”
på Ålands museum &
Ålands konstmuseum

Monter 1:
LAGGKÄRLSTILLVERKNING
laggkärl, skavare/skavjärn,
kryssjärn/krösjärn, bandhake
+ märlspik(segelsömnad)

Monter 2:
MJÖLKHUSHÄLLNING
mjölkstil, filbunke/filfat,
oststomman, ostharpa
+ lavemangspruta (sjukvård)

Monter 3: FISKE
vakare, gäddsax, flöten,
långrevslåda
+ vetta (jakt)

Monter 4: TVÄTT
tvättbräda, hemkott tvål,
klädnypor, klappträ
+ skäktsvärd (linberedning)

Monter 5: SÄLJAKT
skjutskydd, sälharpun, sälmat,
sälklubba
+ koklave (husdjursskötsel)

Alfons gör regidebut i radion

Radioteater tillhör inte vanligheterna i den åländska etern. Men i höst kan man avnjuta nyinspelade *Den skalliga primadonnan*. Skådespelaren **Alfons Röblom** har regiserat den absurda pjäsen.

Alfons Röblom har precis avslarat sin debut som regissör. Under fyra dagar förra veckan spelades radioteatern *Den skalliga primadonnan*, av **Eugène Ionesco**, in i hans morföräldrars hus. Manuset föll han för redan när han gick på teaterhögskolan och det har legat kvar i hans medvetande.

–Det är en tragikomisk pjäs med en absurd humor som tilltalade mina sinnen, säger Alfons Röblom.

Röblom har tidigare hållit sig till skådespeleriet och tyckte att radioteater var ett bra sätt att mjukstarta som regissör. Då behöver man ju bara fokusera på ett sinne.

Han kontaktade Ålands radio och efter mycket mejlande fick han grönt kort för att få spela in teatern. Han visste redan att han ville jobba med sina gamla kollegor från Mariehamns teaterförening.

–Det tog en halvtimme så visste jag vilka röster jag ville ha. **Danne Sundman** i rollen som brandkaptenen var den första jag fick klart för mig, det var som intuition, säger Röblom.

Nybörjare

Ingen i ensemblen, förutom

Lyssnar. Alfons Röblom lyssnar efter stämning när han regisserar. Edward Mattsson redigerar inspelningen.

Jan-Erik Berglund, har gjort radioteater förut, men alla var positiva till idén.

–Jag trodde att man satt stilla i en studio och läste när man gör radioteater men så är

det ju inte alls, säger **Danne Sundman**.

Nej trots att inte lyssnaren ser det måste även en radioskådis röra på kroppen. Det gör skillnad för lyssnaren om

skådespelaren ligger eller sitter, har huvudet stilla eller vänder på det eftersom människan är så van att uppfatta vad rösten kommunicerar.

Pjäsen som börjar realis-

tiskt men sedan övergår till att bli mer och mer absurd har även en del likheter med det åländska samhället och **Joel Petterssons** texter.

–Den tar upp aktuella saker

som influensa, lågkonjunktur och släktutredning. Och den driver med det brittiska precis som Joel drev med bönderna, säger **Danne Sundman**.

Den belyser även sociala fasader och visar att det alltid finns en hel del smärta under de polerade ytorna. Den kan nog provocera och irritera tror Röblom.

Söker stämning

Att spela in i ett vanligt bostadshus har sina för och nackdelar. Det kan komma in ljud utifrån, men å andra sidan kan det vara effektivt att inte ha ett så antiseptiskt ljud som det är i en studio. När Röblom regisserar blundar han och lyssnar, efter tempo och stämning.

Radioteater har förekommit en hel del på Åland förr, men det tillhör inte vanligheterna. Lite av en försummad kulturform får man ändå säga att det är.

–Men vi har alltid varit öppna för radioteater, det hör ju till radions uppgift, säger **Ann-Christine Karlsson** som både medverkar i pjäsen och jobbar som programplanerare på Ålands radio.

Radion finansierar rättighetskostnader, inspelnings-tekniker, redigerare och utrustning. Pjäsen sänds i början av hösten, exakta datum är ännu inte bestämda.

Text och foto: TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN OCH MATHISHALLEN

Supererbjudande

VANILJ GRÄDDGLASS

1 lit INGMAN

0 99

ST

Supererbjudande

EDAMEROST

950g ARLA

3 99

ST

Begränsning 1 st/huhåll

Supererbjudandena gäller
måndag 24/8 – onsdag 26/8

Supererbjudande

HAMBURGARE

110 g ATRIA

1 00

3 ST

FULLKORNSMUSLI
350g Med nötter, paradisfrukter och choklad
FITNESS

2 49

PKT

SKINK- & KALKON-PÅLÄGG
150g SNELLMAN
Ep 6,66/kg

1 00

ST

BARNMAT
200 g burk, 8 mån BONA

5 00

6 BRK

STRIMLAD KYCKLINGFILÉ
250-300 g KARINIEMEN
Utan plussakort 6,18/2ask

3 50

2 ASK

STORA FEMMAN KNACKKORV
900 g HK POPSI
Utan plussakort 3,45/pkt

1 99

PKT

BORDSMARGARIN
400 g FLORA
Utan plussakort 2,78/2ask

2 00

2 PKT

Supererbjudandena gäller så långt lagret räcker (gäller samtliga supererbjudanden)

KANTARELLEN

Nya Godbyvägen tel. 32 840

Måndag-fredag 9-21, lördag 9-18, söndag 10-18

K

SUPERMARKET

PLUSSA för dina inköp

MATHIS

Hallen

Måndag-fredag 9-19, lördag 9-16, söndag 11-16
Ålandsv. 42, tel. 28 149

Populära ponnys på djurdagen

Det mulna vädret avskräckte kanske många från att besöka de gulliga djuren på Torget i lördags. Men en del barn och djurintresserade dök i alla fall upp för att bland annat rida och lära sig om räddningshundar.

Feta grisar, krulliga får och snälla ponnys fick man klappa på Torget i lördags. Mellan tio och tolv var det en hel del besökare där, mest barnfamiljer som vanligt förstås. Men efter tolv blev det ganska gles med folk.

Ridklubben Sleipner och deras hästar var den mest populära attraktionen. I en aldrig sinande ström kom barn som ville rida längs Esplanaden.

–Vi har inte haft någon paus alls mellan barnen på hela dagen, det är full trafik, sade ridledaren **Josefin Kevin**.

Bianca Flöjt passar alltid på att rida när tillfälle finns. Hon är redan hästtokig trots att hon bara är fyra år. Efter ridturen kom hon tillbaka med ett stort leende på läpparna.

Glad ryttare. Bianca Flöjt fick rida längs Esplanaden.

Räddningshundar

Ålands räddningshundklubb var på plats för att informera om sina hundar som är tränade att hitta försvunna människor. Flera hundägare var intresserade av att veta om deras hund skulle kunna bli en räddningshund.

–Det spelar ingen roll vilken ras hunden är men den måste vara arbetsvrig, ha bra näsa och tycka att det är roligt att hitta människor, sade ordförande **Linda Henriksson**.

Klubben har för tillfället två godkända räddningshundar.

Alexandra Strandell besökte Djurens dag med sin schäfer Majken. Hon funderar på att träna upp Majken till att bli räddningshund och ville diskutera även vilka möjligheter som finns med Ålands räddningshundklubb.

–Det vore bra att aktivera henne på något sätt. Hon är ett år nu, jag hoppas att hon inte är för gammal för att börja träna, sade Alexandra Strandell.

Intresserad av de tre stora grisarna som låg i en fälla mitt på Torget var Majken i alla fall. Men grisarna själva var föga intresserade av någonting alls och låg mest och vilade.

Många frågor

Alina Mattsson sprang ivrigt mellan de olika djuren. Hon fick prova att mata fåren med hö, men grisarna var nog ändå de mest spännande av djuren på torget, dem ser man ju inte så ofta.

Ronja Nordlund hade tagit med sig sina tamrättor **Remi** och **Sniff**.

–De är sociala och lättskötta men blir inte äldre än två till fyra år, berättade Ronja Nordlund.

Veterinären **Rauli Lehtinen** var på plats för att svara på alla tänkbara frågor om husdjur. De vanligaste frågorna

Nyblivna räddningshunden Kira är redo att hitta försvunna människor.

Ronja Nordlund visar sin sällskapliga tamrätta Sniff.

var funderingar om eksem på hundar och katter. Eksem är svåra att diagnostisera eftersom det finns så många olika sorter. Annars var det de gamla vanliga frågorna som när man ska kastrera sin katt och vilken hundras som är bäst att skaffa. Flera undrade även vad man egentligen ska göra när man får ett ormbett.

–Någon undrade hur långa promenader man kan ta med

en liten hund. En timme kan man gott gå tycker jag, det viktigaste är att man går i hundens takt, sade Rauli Lehtinen.

Under dagen såldes även t-shirts, tygkassar och reflexvästar. Alla intäkterna går oavkortat till Ålands djurskyddsförening.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: **ANDREAS DIENERT**
foto@nyan.ax

Djurkännare. Rauli Lehtinen fick svara på frågor om allt från katteksem till ormbett.

Gatuloppis lockade ivriga fyndare

Försäljare. Zacharias Pettersson var en av många som sålde sina gamla prylar.

Möbler, cyklar, grönsaker och böcker i massor. Säg det som inte fanns att köpa när Åsvägens byalag i Mariehamn ordnade gatulloppis i går. Och folk verkade inte ligga hemma och söndagslata sig för det var en stor folksamling som slutit upp på gatan.

Mellan klockan tolv och fyra på söndagen var det fritt fram att rota bland Åsväg-

bornas gamla bråte. Stora lådor och bord fulla med leksaker, kläder, bestick och annat som ägarna tröttnat på var uppradade längs vägen. Grannsämjan sprudlade och många var de som hade kommit för att stå med huvudet ner i lådorna i jakten på ett fynd.

Zacharias Pettersson bidrog med gamla leksaker som han inte behöver längre.

–Mamma har hjälpt mig plocka ut saker, till exempel en gammal riddarborg, säger Zacharias.

Självklart fanns även bulle, saft och kaffe till försäljning. Och solen visade att det ännu inte är för sent att ordna din egen gatulloppis.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463
Foto: **ANDREAS DIENERT**
foto@nyan.ax

Nyköp. Anette Nyqvist Källroos har fyndat en klänning enbart för veteranrallyt. Dottern Vilma hänger med på turen.

Krom, lack & 50-tal

Igår kunde man njuta av vackra, färgglada gamla bilar som cruisade genom Mariehamn och ut till Hammarland. Veteranbilsägare samlades i uppklädd trupp för att sedan ge sig ut på en tipsrunda.

klänning som hon köpt enbart för det här tillfället.

–Jag hittade den på en underbar second hand-butik i Stockholm, säger Anette.

Hon tycker att tjusningen med den årliga veteranrundan är att det är så kul att träffa gänget. Och så är ju bilarna vackra att titta på förstås. Dan Källroos betonar att man inte måste ha en amerikanare för att få vara med i klubben även om de flesta har det. Det räcker om man har en bil som är över 30 år gammal.

Vad är tjusningen?

–Det är ju kultur. Vissa gillar opera, andra gillar gamla bilar. Dagens bilar är så tråkiga när de ser precis likadana ut, säger Dan.

Och så är det ju krom och lack förstås.

Orört original

Zenita Wickström och Dan Gustafsson hade med sig två bilar. En av dem en lækker turkosfärgad Ford Fairlane,

Ljuger. Per-Erik Rågfeldt och Helge Eriksson sitter på ljugarbänken.

ett orört original från Kalifornien. Zenita hade den obligatoriska 50-talsscarfen knuten runt halsen och en färgglad klänning i 50-talsmodell.

–Klädseln är mest för att det är roligt. Inte klär jag ju

mig så här varje gång vi träffas, säger Zenita.

Text & foto:

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Favoriten. Gunnar Gustafsson och hans pärla, en Chrysler Windsor.

Blickar bakåt. Zenita Wickström och Dan Gustafsson njuter av nostalgien kring gamla bilar.

PROVKÖRNING

Ingå	24.8.09	13-18:00	Delta Cafe´
Nådendal	25.8.09	13-18:00	Gästhamnen
Mariehamn	26.8.09	13-18:00	Östrahamnen

minor
Offshore
THE ALLEGRO BOAT

-25, -27, -31, -34

NORD STAR
BOATS

-24, -26, -28, -31, -40

Arronet

-23.5, -27

FLYTANDE -09, BRYGGA 3

Kone Wuorio

Kimito 02-420 6000

VECKANS måndag-lördag
special
MALET KÖTT
av nöt
..... kg **6,95**

VECKANS måndag-lördag
erbjudanden

Gris ytterfilé kg	7,65
Edamerost Ca 500 g	9,50
Ålands specialost Ca 500 g	10,45
Syltmunk (9,29/kg)	0,65
Blå länk 580 g (4,81/kg)	2,79

MÅNADENS **-erbjudande**

Saftdrycker I liter, Marli (0,67/lit)	Carlsberg öl 0,33 liter, 24 pack
2,00 /3 st	19,95 /st
Utan Plussa-kort 0,80/st	Utan Plussa-kort 24,24/st

Citylivs

MITT I STA'N

TEL: 12 155 ♦ VARD. 9.00-18.00 LÖRD. 9.00-15.00

Adrenalin, mod och höga

De stiger ur, som ur bilen. Sedan låter de tyngdkraften ta vid. En volt eller två för att känna adrenalinet pumpa i blodet. Efter en marklös minut fälls tygstycket ut.

Grabbarna från fallskärmsklubben Alavuden Ilmalukerho i Österbotten är åter i säkerhet.

Jag är inte så intresserad av bil och hus utan vill leva för varje minut, säger **Timo Kärnä** från Savu Varkaus i norra Finland, som bestämde sig för att hänga på österbottenklubben när de besökte Åland i helgen.

1994, 18 år gammal, hoppade han fallskärm för första gången.

– Jag var tvungen att testa mig själv och möta min rädsla.

Rädsla handlar inte bara om höjdskräck, säger Timo.

– Vanligt är att man är rädd att fallskärmen inte ska öppna sig. 94 av 100 personer slutar för att de inte

klarar av trycket.

Adrenalinrusch

Seppo Pihlajamäki står efter första flygningen och inväntar resterande fallskärms hoppare på Mariehams flygplats. Vindhastigheten denna fredagsförmiddag är uppemot 10 meter per sekund. Där går också gränsen, säger Seppo.

– Så länge det blåser stadigt kan det vara en något hårdare vind, men annars är det inte lämpligt.

Seppo har hoppat drygt 2.800 gånger och är numera så pass van att han inte tänker på det desto mer.

– Det är som att stiga ur bilen, säger han.

Men varför fortsätter någon hoppa? Är det för adrenalin-kicken?

– Det är jättekul, vi är barn som leker. Ibland är det spännande men jag får däremot ingen adrenalin-kick längre, säger Seppo.

Pauli Saarijärvi, klubbens ”pappa”, säger att han däremot får en adrenalinrusch.

– Jagemänn, varje gång lite grann. Det måste hända något spännande i livet.

Fritt fall

Pauli är klubbens tävlingsfader, så att säga. Han har fem mästartitlar och vunnit i tävlingsgrenen Canopyformation fyra gånger i rad. Deltagarna

hoppa på samma gång och formar ett torn genom att stå på varandras fallskärmar. En domare hoppar bredvid och dömer stil och skicklighet.

Fallskärmsklubben Alavuden Ilmalukeros medlemmar som precis landat hoppar denna gång fritt från ett propellerplan från en höjd på 4.000 meter.

Omkring 60 sekunder efter hoppet faller de ut fallskärmen.

– Sammanlagt tar det mindre än fem minuter att komma ner. Totalt med flygresan tar det omkring en halvtimme att landa. Med tanke på vinden tog det lite längre tid denna gång men annars gick

Fritt fall. Fallskärms hoppning är inget för höjdrädda. Foto: TIMO KÄRNÄ

Huvudsaken. Timo Kärnä har kamerorna fästade vid hjälmen. Foto: ERKKI SANTAMALA

Land. Fallskärms hopparen Timo Kärnä är utrustad med kamera på hjälmen och fotar under hela nedresan. Foto: TIMO KÄRNÄ

Mjuk landning. Fallskärms hopparna från österbottenklubben i Finland ägnade sig åt den äventyrliga aktiviteten hela fredagen ute vid flygfältet. Foto: ERKKI SANTAMALA

a höjder

det bra, säger Pauli.

För att alls få hoppa krävs en särskild licens. Efter 40 godkända hopp är nybörjarkursen avklarad, sedan är det fritt fram att mer eller mindre våghalsigt ge sig ut.

1 av 100.000 dör

Fallskärmutrustningen består av säkerhetsselar fastspända på dräkten och en extra fallskärm ifall den första inte skulle utlösas. **Jussi Metsäpelto** säger att det händer ungefär en av 500 gånger.

Trots extraskärmen händer det ibland ändå olyckor.

–Ungefär en av 100.000 personer dör i fallskärmsolyckor. Det är något man får acceptera helt enkelt, säger Timo Kärnä.

Jussi Metsäpelto menar att rädslan hör till.

–Man måste vara lite rädd annars är det inte kul. Och det är viktigt att vara skärpt, annars kanske man inte tar det på allvar och då kan det vara farligt, säger han.

Och killarna gör sig redo för ett nytt hopp från svindlande 4.000 meters höjd.

CECILIA LINDVALL
cecilia.lindvall@nyan.ax

Pauli Saarijärvi är på väg att hoppa ur propellerplanet.
Foto: TIMO KÄRNÄ

I propellerplanet. Fallskärms hopparna Jussi Metsäpelto, Seppo Pihjalämäki, Jari Hannus, Timo Kärnä och Pauli Saarijärvi tillsammans med pilot Petri Lepistö. Även piloten är av säkerhetsskäl utrustad med fallskärm. Foto: ERKKI SANTAMALA

Förbereder. Jussi Metsäpelto och Pauli Saarijärvi gör sig redo för nästa hopp. En fallskärmsutrustning kostar mellan 1.500 och 6.000 euro och håller i närmare 14 år, berättar Timo Kärnä.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Pokeress. (Från vänster) John Allen och Andreas Johnson fick se sig besegrade av Martin Stenmarck.

Foto: PAF

Martin Stenmarck vann kändispoker

Det var stjärnspäckat runt pokerbordet när Paf Charity Poker spelades i fredags. Starkast var något otippat de båda Ladies Night-stjärnorna Martin Stenmarck och Andreas Johnson.

–Det här var jättekul, jag kommer definitivt att spela mer poker i framtiden, säger Martin Stenmarck.

Det var en hel del folk inne i Pafs lokaler på festivalområdet när beachvolleypubliken försökte få en glimt av stjärnorna på fredagskvällen. Runt pokerbordet satt artis-

terna och Ladies Night-duon Martin Stenmarck och Andreas Johnson tillsammans med svenske artisten Uno Svenningsson.

Beachvolleystjärnorna Björn Berg och Tora Hansson fyllde på de blågula färgerna medan beachvolleyspelaren Jaakko Kesitalo och proffsboxaren Robert Helenius utgjorde det finländska motståndet. Vid spelbordet satt även britten John Allen, tidigare fotbollsproffs och numera fotbollstränare i Finland, samt beachvolleystjärnorna Ana Paula från Brasilien och

Pablo Herreira från Spanien.

Nya pokerproffset

Martin Stenmarck gick ut stenhårt och lyckades redan i andra handen slå ut Uno Svenningsson och Ana Paula. Några händer senare var det Robert Helenius tur att bita i Martins kort. Och ytterligare några händer efter det var det Tora Hansson som blev utslagen av artisten.

–Min taktik var att spela offensivt och gå all in mest hela tiden, och det gick ju rätt bra, säger Martin Sten-

marck.

Björn Berg, som kom tvåa på välgörenhetspokern 2007, var även han på hugget och slog ut sin kollega Pablo från Spanien. Men sedan mötte han samma öde som så många andra när hans triss blev slagen av Martin Stenmarcks kåk.

Ladies night-stjärnorna

Kvar var slutligen kompisarna Stenmarck och Johnson. Andreas hade dock inget att sätta emot, och en hand senare stod det klart att vinnare av Paf Charity Poker var den nya pokerstjärnan Martin Stenmarck. Men kollegan Andreas var glad trots nederlaget i finalen.

–Jag har aldrig spelat poker tidigare, så det gick över förväntan. Jag och Martin fick dock en snabb kurs innan turneringen, och det måste ha gjort susen, säger Andreas Johnson.

Skyndade till konserten

En lycklig, och något förvånad, Martin Stenmarck höll ett kort tacktal där han förkunnade vart de 5000 euro som Paf lagt in i potten skulle gå.

–Jag delar vinsten lika mellan SOS Barnbyar och Friends.

Efter att spelet avslutats skyndade hela gänget tillsammans bort till centercourten där Ladies Night-stjärnorna showade. De bjöd den åländska publiken på gamla favoriter och helt nytt material. Och för en gångs skull fick även män titta på.

–Vissa av killarna skrek lika högt som tjejerna. Det var en magisk stämning runt centercourten, säger Martin Stenmarck.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Glödhet. Martin Stenmarck sjöng nya och gamla låtar på fredagskvällens Ladies night. Foto: PAF

Johan Larsson
Epost: johan.larsson@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

Jag sa att förlust är inget alternativ.

MAN UTD-SUPPORTERN USAIN BOLT TILL ALEX FERGUSON INFÖR UNITEDS MATCH MOT WIGAN.

Skandalscener när Åland United vann

DAMLIGAN	
ÅLAND UNITED	6
TPS	2

FOTBOLL. Det tog Åland United 21 minuter att göra fyra mål. Men det tog bara två minuter för TPS att göra två mål. I en konstig match kunde United till slut vinna med 6-2.

–Vi började riktigt bra men efter halva första blev det sämre och de gjorde sina två mål. Men sedan kom vi tillbaka och slutade slå våra långbollar, säger Emma Liljegren.

Åland United tog tag i matchen direkt och tog ledningen redan i den nionde minuten genom Jannica Tjeder. Sju minuter senare slog Emma Liljegren in 2-0 och just Liljegren stod dessutom för framspejningen till Tjeders mål.

–Jag vann bollen på mittplan och utmanade min back, kom förbi och spelade den snett inåt. Och där kom Jannica och bara satte dit den, säger Liljegren om ledningsmålet.

United fick igång sina kvicka omställningar och det tredje målet kom i den 18:e minuten efter att Kati Nyman sprungit förbi sin bevakning på högerkanten och fint hittat in till Maiju Ruotsalainen i straffområdet.

Tappade spelet

I den 21:a minuten rullade Elin Nilsen in 4-0 under Katja Kankaanpää i TPS mål och i det läget undrade nog alla på läktaren hur många mål United egentligen skulle vinna med.

–Vi bestämde oss för att gå ut direkt och spela vårt spel. Jag tycker verkligen att vi gjorde det men sedan föll vi in i ett annat spel och jag vet inte varför, säger Emma Liljegren.

För det som såg så bra ut i 21 minuter försvann helt plötsligt. Det snabba passningspelet, de kvicka omställningarna och det perfekta positionsspelet. Kanske berodde det på en viss person som valde att springa naken in på planen i den 25:e minuten?

–Jag har aldrig upplevt det tidigare så jag vet inte. Men det är absolut inte omöjligt för det var därefter som vi tappade och

Började bra. Maiju Ruotsalainen slog in två mål och stod för en riktigt bra insats när Åland United besegrade TPS i lördags. Foto: ANDREAS DIENERT

som de blev taggade, säger Liljegren.

Fler långbollar

Det blev lite okoncentrerat. Som om något tryckt på en knapp och helt slagit av Uniteds fart. I den 34:e minuten, knappt tio minuter efter nakenchocken, träffade TPS ribban och på returen slog Noora Savolainen in 1-4.

Två minuter senare slog samma Savolainen in sitt och TPS andra mål för dagen och United hade helt tappat spelet. Framförallt var det omställningarna som inte fungerade.

–Vi vågade inte riktigt spela vårt spel och slog fler och fler långbollar. Då hann vi inte upp med mittfältet och våra for-

Matchfakta

Åland United-TPS 6-2
Bengtsböle IP: 228.

ÅU: Rönnbäck-Nyman, Sjöblom, Kohvakka, Östlin (Karring 90')-Liljegren (Danielsson 90'), Hartikainen-Nilsen (Thilén 71'), Tjeder (Salminen 87'), Engblom (Engman 83')-Ruotsalainen.
Mål: 9' Tjeder (ÅU), 16' Liljegren (ÅU), 18' Ruotsalainen (ÅU), 21' Nilsen (ÅU), 34' Savolainen (TPS), 36' Savolainen (TPS), 65' Hartikainen (ÅU), 90' Ruotsalainen, str. (ÅU).

Domare: Johanna Ruohola.

Nästa match: TiPS-ÅU, lördag 5 september, 13.30.

wards blev alldeles för ensamma, säger Liljegren.

Det blev bättre, det ska sägas, men samtidigt blev TPS trötta och utan någon ordentlig tempohöjning kunde United pricka in 5-2 i den 65:e minuten genom Taina Hartikainen och så även

6-2 på straff slagen av Maiju Ruotsalainen precis i slutet.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax

Emma Liljegren

Maiju Ruotsalainen

United var föreberedda –men inte tillräckligt

FOTBOLL. Åland United var förberedda på en invasion av TPS-anhängare. Men att det skulle bli en nakenchock mitt på planen trodde nog ingen före matchen.

–Att det skulle bli streaking var väl extra överraskande. Men det var inte så överraskande att de skulle springa in på planen. Flertalet var i sådant skick att de kanske inte ens kommer ihåg att de varit på Bengtsböle, säger matchdelegaten Styrbjörn Oskarsson.

Trots att Åland United förberett sig med extra ordningsmän till lördagens match hände ändå det som inte får hända. Först sprang en naken supporter in på planen och därefter uppstod handgemäng mellan matchvärdar och supportrar.

–Det var överraskande och vi hann inte ingripa. Men sedan lugnade det ner sig och vi märkte att när vi försökte prata med dem så lugnade de sig. Men vi är ovana av sådant här i damsammanhang, säger Teija Engman från Uniteds styrelse.

Finns det anledning att se över säkerheten till era hemmamatcher?

–Jo, naturligtvis. Vi vet att Bengtsböle inte är det bästa arenan för att ha koll på säkerheten och det är absolut lättare på WHA. Mycket lättare, säger Engman.

Du säger att ni var förberedda, på vilket sätt då?

–Vi hade tagit in extra ordningsmän och på det sättet var vi förberedda. Vi visste helt enkelt att vi behövde fler ordningsmän.

Alkohol på arenan

En hel del av TPS supportrar såg riktigt berusade ut och många hade dessutom ölburkar med sig på läktaren, vad finns det för alkoholpolicy på arenan?

–Det ska inte finnas någon

alkohol på arenan.

Fanns det någon säkerhetskontroll vid ingången?

–Det vågar jag inte säga eftersom jag inte var där när de kom in. Så det vet jag inte. Men deras väskor borde ha kontrollerats, säger Engman.

Rapport till förbundet

Det som händer nu är att matchdelegaten Styrbjörn Oskarsson skickar in en rapport till bollförbundet och därefter är det upp till förbundet att ta ställning till eventuella repressalier.

Kommer Åland United skicka in någon skrivelse till förbundet?

–Om de begär det. Men i första hand är det domarkontrollantens rapport som gäller, men antagligen kommer de begära en från oss och troligtvis också en från TPS, säger Engman.

Säkerheten på arenan är helt och hållet hemmalagets ansvar. Men, som Styrbjörn Oskarsson säger, lördagens händelse är helt unik för finsk damfot-

boll och bortalaget kan i vissa fall bestraffas för sina supportrars beteende.

–Okej, någon typ av ansvar har de men jag vågar inte säga i detalj hur det ser ut. Men någonstans har de ett visst ansvar. Men för att upprätthålla säkerheten ansvara hemmalaget för, säger Oskarsson.

Vad säger du rent allmänt om det som hände på Bengtsböle i lördags?

–Jag sa åt domaren innan matchen att hon skulle förbereda sig på att något skulle kunna hända. För när jag såg bussen med supportrarna och i vilket skick de var i så var det ganska enkelt att lista ut att något skulle hända. Men att det skulle bli streaking var väl extra överraskande. Men det var inte så överraskande att de skulle springa in på planen. Flertalet var i sådant skick att de kanske inte ens kommer ihåg att de varit på Bengtsböle, säger Styrbjörn Oskarsson.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

”Det här bara förstör stämningen”

FOTBOLL. Åland United vann matchen mot TPS med 6-2. Men resultatet över-skuggades av ett ordentligt bråk i mitten av den första halvleken. Upprinnelsen var en riktigt nakenchock i den 25:e matchminuten.

–Det är tråkigt när något sådant händer och naturligtvis vill vi undvika sådana incidenter. Jag skulle önska att supportrarna istället hade en positiv anda för då blir det mycket trevligare.

Det här förstör bara stämningen, säger Teija Engman som sitter i Åland Uniteds styrelse.

Det var i den 25 matchminuten som en åskådare ut TPS-klacken helt plötsligt valde att springa in naken på planen. Matchvärdarna var naturligtvis helt oförberedda på en sådan händelse och den nakne supportern tog sig över hela planen bort till avbytarbåsen.

Men där tog det stopp.

Ett lite för högt staket och en alldeles för stark matchvärd

fick stopp på honom och matchen kunde blåsas igång igen. Men då. Då fick 4-5 personer ur supporterklacken helt fnatt och sprang över (dock med kläderna på och utanför planen) för att hjälpa sin nedbrottade kompis.

Väl över på andra sidan, och bakom avbytarbåsen, uppstod det ett rejält bråk mellan matchvärdarna och TPS-anhängarna. Från läktarhåll såg det ut som om såväl knytnävar, sparkar och en stol användes av de in-

blandade. Till slut lugnade allt ner sig och matchvärdarna fick tag i såväl den nakne supportern som två av de mest aktiva bråkstakarna. I pausen överlämnades de till polisen som då fanns på plats. (jl)

Huliganer. Nakenchocken i den 25:e matchminuten förstörde Åland Uniteds rytm och TPS kunde snabbt därefter göra sina två mål. Foto: ANDREAS DIENERT

Världens bästa Carlsson

”Vi är med och slåss om Europaplatserna”

TIPSLIGAN	
IFK MARIEHAMN	1
TPS	1

FOTBOLL. Han har väntat och väntat. Men i lördags drog Johan Carlsson till med sitt allra första mål i den grönvita tröjan. Och vilket mål det blev.

–Det kan inte finnas ett bättre läge att göra sitt första mål någonsin för IFK. Jag har väl bara gjort något i ÅM tidigare mot Jomala och pojkarna, säger Carlsson.

Allt kunde egentligen gått helt fel. I den 77:e minuten fick IFK en frispark bara någon meter in på den egna planhalvan och skickade upp hela laget. Ja, förutom Ante Simunac och Johan Carlsson.

Då stod det 1–0 till TPS. Simunac slog en kort frispark. Och egentligen var det

bara för Johan Carlsson att ta emot den med en enkel bred-sida. Men han missade, blev attackerade och det kändes som om en TPS-kontring låg nära till hands.

Då drog Carlsson till med årets kroppsfint på WHA, avancerade ett par steg och bjöd på en riktigt praktträff som gav IFK Mariehamn en mycket viktig poäng mot serieledarna.

–Det blev en bäge och bollen gick lite konstigt. Men jag var inte säker på om målvakten skulle ta den eller inte. Sedan var jag bara i chock, säger Carlsson.

Intensiv kamp

Allt som kunde gått fel gick istället helt rätt. Bollen gick in via ribban och om Johan Carlsson var i chock så var nog även publiken det. Det kom ju så oväntat. Och det var ju ett så enormt betydelsefullt mål.

–Det var en viktig match och

om TPS skulle vunnit hade de dragit ifrån rejält. Men nu gjorde de inte det och vi är med och slåss om Europaplatserna. Det kunde inte finnas ett bättre tillfälle att göra mål, säger Carlsson.

Under hela matchen kändes det också som om varenda passning, ja, varenda liten rörelse var avgörande. Inget lag ville förlora. Och bägge lagen började matchen intensivt med brutalt hög press.

–Jag sa före matchen att det skulle bli en kamp. Kanske att vi hamnade lite fel i våra positioner i den första halvleken men de är ett bra lag och det går inte att vara felfria. Men vi fortsätter att springa och till slut får de också sitt röda kort, säger Carlsson.

Utvisningen avgjorde

Utvisningen på Igor Jovanovic kom bara två minuter efter TPS ledningsmål. Ett

ledningsmål som föll i den 51:a minuten när Mikko Paatelainen nickade in en hörna slagen av matchens lirare Wayne Brown.

Fram till ledningsmålet var TPS också det bättre laget och det tack vare ett briljant tremannamittfält med just Brown i spetsen. Men bara någon minut därefter fölldes Wilhelm Ingves av Jovanovic och det röda korten förändrade matchbilden totalt.

–Nog gjorde den det. Vi fick igång våra inlägg och hade några chanser. Men sedan blev vi trötta och det var nog tröttheten som tog ut sin rätt i slutet för båda lagen, säger Johan Carlsson.

Men mellan utvisningen och den sista kraftansträngningen hann alltså Carlsson med att kvittera till 1–1 och, ja, han tyckte efteråt att ett oavgjort resultat hemma mot serieledarna TPS var värt ett grattis.

TPS	20	10	8	2	32–15	38
HJK	20	10	8	2	34–18	38
FC Honka	20	9	9	2	43–23	36
IFK Mariehamn	20	7	12	1	22–13	33
FC Haka	20	8	7	5	28–21	31
TamU	20	9	2	9	20–22	29
VPS	20	9	2	9	23–26	29
FC Inter	20	8	4	8	24–22	28
FC Lahti	20	6	7	7	23–25	25
MyPa	19	6	5	8	19–22	23
FF Jaro	20	5	7	8	24–26	22
JJK	19	3	6	10	20–33	15
RoPS	20	4	3	13	21–40	15
KuPS	20	3	4	13	16–43	13

MyPa–FF Jaro	0–0
FC Lahti–HJK	1–2
FC Honka–JJK	5–2
RoPS–VPS	2–3
FC Haka–FC Inter	2–2
IFK Mariehamn–TPS	1–1
KuPS–TamU	1–2

–I det stora hela får vi vara nöjda med vår kämpainsats, säger han.

Text: JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Foto: ANDREAS DIENERT
andreas.dienert@nyan.ax
tfn 528 407

Mate Dujilo

Paulus Arajuri

I chock. Han sa själv efteråt att han befann sig som i chock när bollen gick över mållinjen. Inte så konstigt kanske när det var Johan Carlssons första mål någonsin i Tipsligan.

Kämpainsats. I Mika Niskalas frånvaro fick Johan Carlsson ta på sig kaptenbindeln och han krigade på ordentligt mot TPS starka tremannamittfält.

Tufft. IFK Mariehamns anfallare Sasha Anttilainen och Wilhelm Ingves fick hårt motstånd från TPS mittbackar Igor Jovanovic och Jarno Heinikangas. Efter Jovanovics utvisning kunde IFK lyfta fram positioner rejält.

Lyyski: Nu har vi allt i egna händer

FOTBOLL. En poäng hemma mot TPS. Och nu kan IFK Mariehamn sikta på en plats högre upp i tabellen.

–Nu har vi allt i egna händer, säger Pekka Lyyski. Det här var den värsta matchen och nu blir det bara lättare och lättare.

Just nu ligger IFK Mariehamn på en fjärdeplats i Tipsligan. Och med serieledaren TPS avklarad har IFK Mariehamn nu sex matcher på sig att avancera i tabellen.

Men det såg ett tag illa ut i lördags och gästerna från Åbo var det bättre laget fram till ledningsmålet i den 51:a minuten.

–TPS var bra i första och sedan kom vi starkt tillbaka. Efter kvitteringen kunde egentligen vad som helst ha hänt och vi hade dem i gungning men orkade inte bibehålla pressen, säger Pekka Lyyski.

Johan Carlssons kvittering kom i den 77:e minuten. Och samtidigt som Lyyski hade en hel del att invända på frisparken så hittade han knappt ord för att beskriva Carlssons mål.

–Jag tycker att Johan får en bra träff och varför skulle inte han kunna skjuta så som alla andra skjutere? Det var han värd efter så många matcher med IFK, säger Lyyski.

Men det krävdes en hel del förändringar i halvtid för att IFK skulle kunna resa sig och kvittera mot TPS. Framförallt i den första halvleken hade grönvitt stora problem med TPS kvicka och bollsäkra tremannamittfält.

–Men det var inte bara vårt centrala mittfält som gjorde fel utan det var hela vårt positionsspel. Det var för stort avstånd mellan backarna och mittfältet, säger Lyyski.

Till den andra halvleken hittade IFK så sina positioner.

–Vi rättade till det och fick in Johan i rätt position framför backlinjen. Rollfördelningen är alltid klar på träningen men när matchen börjar är det inte alltid så, säger Lyyski.

Nästa match i Tipsligan är först den 12 september borta mot Tampere United. (jl)

Matchfakta

IFK–TPS 1–1

WHA: 2.020.

IFK: Långbacka-Pappas, Arajuri, Dujilo, Rikama-Gruborovics, Carlsson, Olofsson, Simunac-Anttilainen, Ingves (Gustavsson 70').

Övriga: Ochieng (mv), Ekhalie, Pronevych, Sundman.

Mål: 51' Paatelainen (TPS), 77' Carlsson (IFK).

Varningar: 13' Gruborovics (IFK), 37' Rikama (IFK), 44' Jovanovic (TPS), 53' Jovanovic (TPS), 74' Aaritalo (TPS), 74' Pappas (IFK), 77' Brown (TPS).

Utvisning: 53' Jovanovic (TPS).

Domare: Tero Nieminen.

Nästa match: TamU–IFK, lördag 12 september, 16.30.

Damernas final:

Regerande mästarna är fortfarande bäst

PAF OPEN. De regerande Paf Open-mästarna Larissa och Juliana tog hem damernas turnering efter en match utan egentlig nerv. Motståndet stod amerikanskorna Ross och Kessy för men de nådde inte upp till sin normala standard och vart guldmedaljen skulle gå var det aldrig något snack om.

Vädret tillät inte lika bländande spel som i semifinalerna, regnet och blåsten gjorde det svårspelat och påverkade servspelet väldigt mycket.

–Bollen betar sig annorlunda och blir tyngre vilket gjorde det väldigt svårt att få kraft i sitt servande, säger April Ross.

Ross och Kessy hittade inte sin vanliga rytm i första set och det var inte bara servspelet som krånglade, framme vid nät hade amerikanskorna svårt att få igång sitt spel.

Brasilianskorna verkade inte vara lika påverkade av vädret men efter matchen säger de att vädret spelade större roll än vad som kunde ses från läktaren.

–Man servade allt vad man orkade och trodde att servarna skulle gå 80 kilometer i timmen när de bara gick 60, skojar Larissa på presskonferensen.

Larissa var nästintill felfri i försvaret och fick tag i bollar som nästan är omöjliga att hinna, hon visade varför hon är en av världens bästa beachvolleyspelare.

Andra set spännande

Larissas partner Juliana spelade också stundtals en mycket bra volleyboll hon också.

–Det stämde för oss idag och jag är glad att vi vann, det amerikanska laget spelade bra, säger Juliana.

Matchens första set vanns av brasilianskorna efter en slarvig inledning från amerikanerna. Larissa/Juliana drog ifrån med fem poäng och kunde sedan hålla det avståndet till setbollarna.

I andra set började amerikanskornas defensiva spel flyta på och spelet höjdes en nivå. Matchens andra halva av set två blev en riktig rysare som gick till 28–26. Matchbollar varvades med setbollar åt båda håll men till slut drog Larissa/Juliana det längsta strået.

–De hade sin taktik klar och lyckades genomföra den idag, vi var inte lika konsekventa i vårt spel och det kostade oss segern, säger Jennifer Kessy.

JOHAN ORRE
johan.orre@nyan.ax

Regn. Vädret ställde till stora problem för damerna under lördagens final och det lag som hanterade det bäst var Larissa och Juliana.

Foto: ANDREAS DIENERT

Medaljörerna. I mitten guldmedaljörerna Larissa/Juliana, till vänster silvermedaljörerna Ross/Kessy och till höger bronsmedaljörerna Talita/Antonelli.

Foto: ANDREAS DIENERT

Dans. Det bjöds på dans från Kanrieöarna under spelavbrotten och mellan matcherna.

Foto: ANDREAS DIENERT

Bronset till Talita/Antonelli

PAF OPEN. På en regning centercourt kunde i lördags det brasilianska paret Talita/Antonelli spela hem bronset i Paf Open. För motståndet stod rutinerade Ana Paula/Shelda och det blev en match med många fina dueller.

–Det blir alltid samma sorts match när vi möts, säger Antonelli. Vi vill alla vinna men respekterar också varandra

I vad som kunde ha blivit en tråkig tillställning på en blöt bana blev istället någonting helt annat. För när musiken dog av allt regnande tog publiken ton och sjöng som i värsta körslaget. Till glädje för spelarna på plan.

–Med tanke på vädret försökte vi bara ha kul där ute och de är ett tufft lag att möta. Det är också helt fantastiskt att publiken kommer för att se beachvolley trots att det regnar, säger Ana Paula.

Just för Ana Paula blev det hennes andra raka fjärdeplats i Paf Open och den här gången spelade hon tillsammans med spelgeniet Shelda som hade något av en egen hejklack på läktaren.

Kommer du tillbaka nästa år igen?

–Det är jag helt säker på, men jag är inte lika säker på om Shelda gör det.

Nej, publikfavoriten Shelda gör sin sista säsong som beachvolleyproffs och därmed blev också årets Paf Open hennes sista, och enda, framträdande på Åland.

Och när vi ändå pratar om Shelda och Ana Paula. När Antonelli, som tog hem bronset tillsammans med Talita, var en sådär 15 år gammal hade hon just Shelda och Ana Paula som sina idoler. Nu är hon tillräckligt bra för att slå dem i en bronsmatch.

–Det känns bra att avsluta turneringen med en seger med tanke på att vi förlorade igår mot USA. Det är svårt att spela i regnet men man måste bara glömma sin senaste match och blicka framåt.

Matchen då? Ja, den slutade 21–15 21–18 till Talita/Antonelli.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Det regnade champagne över Paf-Open vinnarna

Gratulationer. Richard Schuil från Holland vann Paf Open tillsammans med Reinder Nummerdor. Här firas Schuil av Jonas Reckerman som tog silvret med Julius Brink. Foto: ANDRES DIENERT

PAF OPEN. –Det här var vår bästa turneringen så här långt i år, sa Richard Schuil direkt efter segern igår.

Och det är kanske inte så konstigt.

Han vann Paf Open tillsammans med Reinder Nummerdor. De tog årets första seger på världstouren. Och själv valdes han till turneringens bästa spelare.

Finalen blev en episk match. En match som aldrig ville ta slut och en match som innehåll så mycket känslor att stämningen nere på plan likasom gick att känna på. Det var helt enkelt elektriskt i tre mycket jämna set.

Tyskarna Julius Brink och Jonas Reckerman räddade tre setbollar i det första setet och vann med 23–21.

–Jag tycker det var en känslösam och färgsprakande match där holländarna spelade riktigt bra. Kanske inte perfekt i det första setet men i det andra och tredje spelade de upp sig, säger Brink.

Fantastisk turnering

Stundtals bjöds det på helt sanslösa dueller där både Jonas Reckerman och Reinder Nummerdor gjorde några omöjliga räddningar i defensiven. Det andra setet gick till Schuil/Num-

Där satt den. Richard Schuil, stående, och Reinder Nummerdor tog hem Paf Open 2009. Foto: ANDREAS DIENERT

merdor med 21–15 efter att Brink/Reckerman tilldelats ett poängstraff.

–För vår egen del hittade vi inte riktigt känslan och vi kämpade både med att få fart i spelet samt några störande moment utifrån. Men jag vill inte skylla på det utan tycker att holländarna gjorde ett riktigt bra jobb, säger Brink.

För när tyskarnas block inte riktigt fungerade kunde Schuil/Nummerdor plocka hem sina poäng tack vare ett fantastiskt nätspel. Lägg där till en lika fantastisk defensiv med Nummerdors räddning till 7–4 i det andra setet som matchens absoluta höjdpunkt.

En räddning som verkligen fick igång publiken på centercourten.

–Vi har haft en fantastisk turnering utan att förlora en enda match. Vi fick kämpa lite i den första matchen men därefter har det gått riktigt bra fram till finalen. En final som vi startade bra, men som vi sedan nästan gav bort. Därför är jag glad över segern, säger Nummerdor.

Korta avstånd

Det tredje och avgörande setet började precis som de två första. Holländarna tog några poängs ledning och såg ut att ha allt under kontroll. Bara för att släppa in tyskarna i matchen. Den första matchbollen kom vid 14–10.

Den andra vid 14–11.

Och då tog Schuil/Nummerdor chansen. Efter en timme och nio minuters spel vann de till slut matchbollen och prischecken på 30.000 amerikanska dollar.

–Det har varit en fantastisk vecka, säger Richard Schuil. Vädret igår (läs i lördags) kanske inte var så bra men centercourten ligger så nära hotellet och vi behövde inte gå så långt. Det tycker jag är bra.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Ricardo, liggande, och Pedro fick det inte riktigt att stämma mot David Klemperer och Eric Koreng i bronsmatchen. Foto: ANDREAS DIENERT

Herrarnas brons till Tyskland

PAF OPEN. Det blev ingen ny medalj för Pedro från Brasilien. Istället gick bronset till det tyska paret David Klemperer och Eric Koreng.

–Hela veckan har varit helt fantastisk, säger Klemperer.

Precis som herrfinalen var det en riktigt jämn bronsmatch på centercourten igår. Det Brasilianska paret Ricardo och Pedro var något av förhandsfavoriter men fokuserade alldeles för mycket på tveksamma domslut än på spelet.

Första set gick till Klemperer/Koreng med 21–19.

–Vi spelade inte vårt bästa spel och min sideout var inte speciellt jämn. Vi förändrade något i spelet och försökte med precis allt men det fungerade inte. De har spelat tillsammans länge medan det här är vår första turnering, säger Pedro.

För det Klemperer/Koreng var tredjeplatsen den tredje för året på världstouren och det blir också den bästa placeringen för året.

–Det här var den sista turneringen för oss i år på världstouren och vi är väldigt glada över placeringen. Pedro och Ricardo är ett av världens bästa lag och vi är stolta över segern, säger Eric Koreng. (jl)

Fakta/Paf Open

HERRAR

Final:

Brink/Reckermann (TYS)-Nummerdor/Schuil (HOL) 1-2 (23-21, 15-21, 11-15).

Bronsmatch:

Ricardo/Pedro (BRA)-Klemperer/Koreng (TYS) 1-2 (19-21, 21-16, 13-15).

Semifinaler:

Nummerdor/Schuil (HOL)-Klemperer/Koreng (TYS) 2-0 (21-18, 21-10). Ricardo/Pedro (BRA)-Brink/Reckermann (TYS) 0-2 (19-21, 12-21).

DAMER

Final:

Larissa/Juliana (BRA)-Ross/Kessy (USA) 2-0 (21-15, 28-26)

Bronsmatch:

Ana Paula/Shelda (BRA)-Talita/Antonelli (BRA) 0-2 (15-21, 18-21).

Semifinaler:

Talita/Antonelli (BRA)-Ross/Kessy (USA) 0-2 (16-21, 18-21).

Larissa/Juliana (BRA)-Ana Paula/Shelda (BRA) 2-0 (21-17, 22-20).

Alla medaljörer. I mitten Richard Schuil och Reinder Nummerdor, till vänster Jonas Reckerman och Julius Brink samt till vänster David Klemperer och Eric Koreng.

Foto: ANDREAS DIENERT

PAF OPEN

Ett steg framåt jämfört med 2007

PAF OPEN. Paf Opens projektchef Simon Dahl är nöjd med årets turnering. Och jämfört med 2007 ser han en hel del förbättringar.

–Det känns som om vi arbetat helt rätt för att bli ett internationellt event, säger han.

Simon Dahl andades ut direkt efter herrarnas final igår. Han har två hektiska veckor bakom sig men kan nu sammanfatta det andra Paf Open på Åland.

–Jag är riktigt glad, säger han. Alla frivilliga som hjälpt till har arbetat hårt och jag är glad över att startfältet var så starkt både på herr- och damsidan.

Det är två år sedan Paf Open spelades för första gången och när han jämför årets turnering med 2007 så tycker han att skillnaden är riktigt stor.

–Det känns som om vi tagit ett steg framåt vad gäller området, hur organisationen ser ut, startfältet och underhållning kring tävlingen. Det känns som om vi arbetat helt rätt för att bli ett internationellt event, säger Dahl.

Alandia Top Show, som arrangerar Paf Open, har kontrakt med såväl Paf som det internationella volleybollförbundet fram till 2011. Så det blir minst två Paf Open till i framtiden.

–Nästa steg är att utveckla pr-biten samt att få spelarna att vara ännu mer nöjda. Det finns hur mycket som helst att utveckla i organisationen men jämfört med 2007 har vi tagit ett steg framåt.

Det finns ännu inte någon officiell publiksiffra för årets Paf Open.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Med vinnarna. Simon Dahl, här tillsammans med guldmedaljörerna Reinder Nummerdor och Richard Schuil, tycker Paf Open tagit ett kliv framåt sedan 2007.

Foto: ANDREAS DIENERT

Telefonkatalog på nätet
www.nyan.ax

Lindberg femma i Baltic Match Tour

■**SEGLING.** Staffan Lindberg och Alandia Sailing Team slutade på en femteplats i Baltic Match Tour som avslutades i söndags.

Tre dagars seglingar i Stockholm, Helsingfors och Tallinn gav Lindberg en andraplats, en sjätteplats och en fjärdeplats.

Vann gjorde den förre AST-skepparen Björn Hansen som blev tvåa, etta och trea under sina seglingar.

–Allt har handlat om att hålla marginalerna på sin sida och det har varit väldigt jämna race under varje enskild tävling, säger Hansen till tävlingens hemsida.

Årets Baltic Match Tour var den första i ordningen. (jl)

Brasse förstärker MyPa

■**FOTBOLL.** MyPa har värvat den brasilianska anfallaren Cleiton som kommer från brasilianska Fortaleza. Cleiton har skrivit på för återstoden av säsongen.

Cleiton, 23, är 185 cm lång och väger 81 kilo. Han har ett gällande kontrakt med sin klubb i den brasilianska andraligan men MyPa har möjlighet att göra bytet permanent. (FNB)

Sjölund hoppade in när Finland vann

■**FOTBOLL.** Finland besegrade Danmark med 1–0 (0–0) i sin premiärmatch i grupp A i EM-slutspelet i fotboll för damer på Olympiastadion i Helsingfors.

Maija Saari sköt Finlands mål med en frispark i den 49:e minuten.

Annica Sjölund hoppade in för Finland med sex minuter kvar att spela. (FNB/jl)

Annica Sjölund.
Foto: JONAS EDSVIK

Intresse för Olofsson i Gävle

■**FOTBOLL.** IFK Mariehamns mittfältare Marcus Olofsson har uppmärksamats på hemmaplan inför träningsmatchen mot Gefle IF den 4 september. Olofsson lämnade ju Sandvikens IF, utanför Gävle, för spel i IFK.

–Jag stortrivs verkligen här i en liten, familjär men underbar klubb med stor sammanhållning. Jag kan tänka mig att det påminner lite om Gefle och historien mellan klubbarna är liknande. Det finns dessutom en skön stolthet här på ön och det är lite vi mot det finska fastlandet, säger Olofsson till Gefle Dagblad.

Och han är säker på att det blir en jämn match mellan IFK och Gefle på Strömvallen.

Marcus Olofsson.
Foto: JONAS EDSVIK

–Jag är helt klart överraskad hur pass bra det är här. Säg att det sju-åtta bästa lagen i Finland skulle klara sig bra i Allsvenskan medan resten kanske håller relativt hög Superettanklass. Vi spelade ju 1–1 mot Gefle här i våras, säger han till samma tidning.

Matchen börjar 14.00 lokal tid. (jl)

Rätt tips

Lotto

17, 19, 28, 30, 33, 34, 36.
Tilläggsnummer: 11, 20, 27.
Vinstprognos: 7/–, 6+1/21.349,60 (9), 6/2.102,10, 5/57,60, 4/13,60.
Extravinst: 4+3/3.667,80, 4+2/49,50, 4+1/5,80, 3+3/167,50, 3+2/5,30, 3+1/1,00

Joker

5 0 0 2 5 4 9
Vinstprognos: 7/–, 6/179.114,90 (1), 5/6.106,10, 4/448,10, 3/49,40, 2/11,10.

Viking Lotto, 19.8

2, 4, 6, 8, 38, 47.
Tilläggsnummer: 33, 36.
Lyckonummer: 26.
Vinstprognos: 6/114.560,30 (5), 5+1/14.624,30, 5/1.260,30, 4/21,30, 3/5,60.
Extravinst: 4+2/13.871,90, 4+1/98,30, 3+2/227,20, 3+1/5,90, 2+2/11,80, 2+1/1,00

V75, Jyväskylä

I/1, II/5, III/4, IV/7, V/14, VI/3, VII/9.
Strukna: I/4, IV/1, V/8, VII/8.
Vinstprognos: 7/314,00 (469), 6/5,00, 5/–.

V75, Mantorp

I/3, II/8, III/5, IV/6, V/8, VI/6, VII/12.
Strukna: IV/12, V/4, 13.
Vinstprognos: 7/790.614 kr (54), 6/2.665 kr, 5/169 kr.

Stryktipset

1X1 112 221 1X21
Vinstprognos: 13/ 1.099,20 (121), 12/25,20, 11/4,30, 10/–.

Tel 0457 324 4444

nyan.ax

Klart med lagen till Nordic trophy

ISHOCKEY. Här är lagen som spelar Nordic Trophy-slutspel på Åland till helgen: HV71, Frölunda, Djurgården och Linköping.
–Jag tycker HV71 ser starka ut och de såg även starka ut ifjol under SM-finalen. Så det är ett gediget lag men samtidigt är det fyra riktigt bra lag som kommer hit, säger Jan-Erik ”Jenki” Rask som är tävlingsansvarig.

Tre lag var klara för slutspel inför den sista gruppsspelmatchen i fredags. Det var HV71, Frölunda och Djurgården. Men den fjärde och sista platsen var fortfarande öppen inför mötet mellan Färjestad och Frölunda. Vid en riktig storseger hade nämligen Färjestad chansen att gå om Linköping i tabellen–men så blev det inte. Visserligen vann Färjestad med 3–1 över Frölunda, men målskillnaden var fortfarande alldeles för dålig.
–Det som förvånar är ju att svenska mästarna inte är med och spelar om Nordic Trophy. Men det är bra lag allihopa, säger Jenki Rask.
HV71 vann seriespelet på tolv poäng och förlorade endast en enda match. Frölunda och Djurgården fick nio respektive sju poäng medan Linköping och Färjestad stannande på sex poäng. Sist kom Malmö på fem poäng.
Slutspelet på Åland börjar nu på fredag med semifinaler och avslutas på lördag med bronsmatch och final.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

SPELPROGRAM
Fredag 28 augusti 16.30 Frölunda-Djurgården. 20.00 HV71-Linköping.
Lördag 29 augusti 15.00 Bronsmatch. 19.00 Final.
Spelplats: Islandia.

Topplag. Jan-Erik ”Jenki” Rask ser fram emot att se fyra av Sveriges absolut bästa lag i Islandia. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Fakta/Spelare att hålla ögonen på

- HV71**
■ **5 Janne Niinima** (back) –över 700 matcher i NHL, världsmästare och olympisk bronsmedaljör. Spelade inte någon serie-match i Nordic Trophy men om han dyker upp på Åland blir han en av slutspelets stora stjärnor.
■ **1 Stefan Liv** (målvakt) –VM-guld och OS-guld med Sverige 2006 och under lång tid en av Elitseriens absolut bästa målvakter.
Frölunda
■ **11 Per-Johan Axelsson** (forward) –nästan 800 matcher med Boston Bruins i NHL, OS-guld och fyra VM-medaljer. Defensiv

- forward i världsklass som brukar bjuda på sig själv både på och utanför rink. Smeknamn: Pebben eller PJ.
■ **24 Niklas Andersson** (forward) –tio säsonger i Nordamerika, 88 landskamper för Sverige och sedan återkomsten till Elitserien 2001en av seriens bästa spelare. En fantastisk framspelare som vunnit såväl Guldpucken som Guldhjälmen.
Djurgården
■ **10 Marcus Ragnarsson** (back) –632 NHL-matcher, spelade i NHL:s All-star match 2001 och vald till världens bästa back utanför NHL säsongen 2008/2009.
■ **39 Stefan Ridderwall** (målvakt) –son

- till målvaktslegendaren Rolf Ridderwall och draftad av New York Islanders.
Linköping
■ **30 Fredrik Norrena** (målvakt) –tillbaka i Linköping efter spel med Columbus Blue Jackets i NHL samt Ak Bars Kazan i KHL. År mästare i såväl Finland, med TPS, i KHL, med Ak Bars Kazan, och Sverige, med Frölunda.
■ **91 Andreas Jämtin** (forward) –Elitseriens retsticka nummer 1 (tillsammans med Per Ledin?) som även provat på chansen i Nordamerika –dock utan spel i NHL. Säsongen 2007/2008 hade han 167 utvisningsminuter i grundspelet med HV71.

Sportens kom ihåg

- **Agility.ax:** Ordnar inofficiell hundutställning 12 september. För mer info gå in på vår hemsida www.agility.ax eller kontakta maria 040-5147954, maria.abonde@pp.inet.fi eller Lillan 0400-805816, lillan@aland.net.
■ **Horsemanship:** Clinic med Sven Forsström i ridhuset i Tranvik lördag 29 augusti 09.00-16.00. Anmälan och info, Tove tel 04570947490.
■ **MPF bowling:** Träningar måndagar 12.00-14.00, torsdagar 12.00-15.00 med början måndagen den 31 augusti 12.00.
■ **RK Sleipner:** Dressyrtävling 30 augusti 10.00. Program LC:1 2000, LB:0 2009, LA:1 2009 - finska program. Sista anmälningsdag tisdag 25 augusti 20.00. Proposition och program på hemsidan www.sleipner.ax. Info: Sleipner 13418 eller Nina 040-5426755.
■ **SIF-IFFK-IFF:** Träningarna börjar den 26 augusti, 18.00, vid Breidablick och klubbkamp i friidrott, omgång 3, onsdag 2 september på Sportkila i Sund. Anmälning 18.00, start 18.30. Klasser och grenar: P 7-15 år/200 m, Tresteg, Diskus. F 7-15 år/200 m, Tresteg, Diskus.

- OBS.Ingen träning denna dag vid Breidablick.!
■ **ÅIBF:** OBS! Sista dag att anmäla/bekräfta deltagande till seniorserier är 31 augusti på tel 16852, e-post: innebandy@idrott.aland.fi eller på www.innebandy.ax
■ **ÅID-orientering:** Anmälan till ÅM i stafett lördagen den 29 augusti i Söderlumparby start 11.00, senast tisdag 25 augusti till ÅID:s kansli tfn 19170.
■ **ÅID-orientering:** Anmälan till ÅM-lång/OL-cup 5 tisdag 25 augusti vid Sportkila i Sund, första start 18.30, senast torsdag 20 augusti till ÅID:s kansli tel. 19170.
■ **ÅID-orientering:** Nyanbommen torsdag 27 augusti vid Sportkila i Sund, start mellan 18.00-19.00.
■ **ÅID-orientering:** ÅM Lång/OL-cup 5, tisdag 25 augusti vid Sportkila i Sund. Start 18.30.
■ **ÅMK-folkrace:** Tävlning lördag 11.00, folkrace ute i Vessingsboda. Anmälan görs till amk.folktrace@hotmail.com eller Leif 0407215385. Torsdag 18.00 senast annars dubbel avgift.

Hemmaförlust för SIFFK

DIVISION III	
SIFFK	1
PARGAS IF	3

FOTBOLL. SIFFK förlorade hemma mot Pargas IF med 1–3 i lördags. SIFFK tog ledningen redan efter sju minuter genom **Robin Cederroos** men Pargas tog över allt mer och kvitterade med två minuter kvar av den första halvleken. Tolv minuter in i den andra halvleken kom så 1–2 och med fyra minuter kvar av matchen slog så Pargas in 3–1. Därmed ligger SIFFK näst sist i division III med sex omgångar kvar att spela.
Nästa match är borta mot LTU på lördag. (jl)

Samuel Fagerholm
Petter Isaksson

Lyyski hjälte för VPS

■ **FOTBOLL.** Med tre minuter kvar av matchen RoPS-VPS slog **Jani Lyyski** till med sitt tredje mål för säsongen. Målet innebar 3–2 till VPS och den forne IFK-spelaren blev stor matchvinnare i Rovaniemi.
VPS ligger nu sju i Tipsligan. (jl)

Missräkning för HIK mot SCR

DIVISION IV	
SCR	2
HAMMARLANDS IK	2

FOTBOLL. Serieledaren Hammarlands IK fick bara med sig 2–2 borta mot jumbolaget SCR i lördags. **Christoffer Perjus** gav Hammarland ledningen med sedan gjorde SCR två snabba mål. Kvitteringen till 2–2 stod **Linus Gestranius** för.
–Vi var inte nöjda efteråt och vi spelade för tre poäng, säger försvararen **Victor Ekblom**. De ligger ju sist men vad jag har hört så har de gått ganska starkt i slutet.
Hammarland leder division IV med sex poäng före FC Inter 2. Nästa match är hemma mot FC RP nu på lördag. Men redan på onsdag spelar Jomala IK i samma division mot UPK. (jl)

Seger för IFK efter underläge

DIVISION IV, UPPLAND	
IFK MARIEHAMN	4
RÅDMANSÖ SK	2

FOTBOLL. IFK Mariehamn besegrade mittenlaget Rådmansö SK med 4–2 i lördags. Rådmansö tog ledningen med både 1–0 och 2–1 men IFK kunde kvittera genom **Lisa Klingberg** och **Ing-Marie Holmberg**. Just Klingberg gav sedan IFK ledningen med 3–2 och det sista målet prickades in av **Josefin Danielsson**.
IFK leder division IV med sex poäng före UIF och nästa match är på söndag borta mot bottenlaget Knivsta IK. (jl)

Oavgjort för Fram

DIVISION VI, UPPLAND	
KNUTBY IF	0
IF FRAM	0

FOTBOLL. IF Fram spelade 0–0 borta mot Knutby IF på en regntung plan och enligt Frams hemsida var hemmalaget närmast ett mål. Fram ligger nu sju i division VI och nästa match är hemma mot sexan Upplands-Ekeby IF nu på lördag. (jl)

Fotboll										
DAMLIGAN										
Åland U	16	15	1	0	55–	9	46			
Honka	16	11	2	3	62–14		35			
HJK	17	10	4	3	70–22		34			
KMF-Kuopio	17	11	1	5	44–24		34			
NiceF	17	6	6	5	27–22		24			
Ilves	17	7	1	9	26–38		22			
TiPS	15	5	3	7	19–30		18			
TPS	17	5	3	9	19–51		18			
FC United	17	4	5	8	35–41		17			
KPV	17	3	6	8	11–37		15			
Kuusysi	17	3	2	12	22–74		11			
PuiU	17	2	2	13	14–42		8			
DIVISION III										
SIFFK-PIF							1–3			
FC Boda-Wilpas							1–2			
SoVo-LTU							5–0			
TuTo-Lieto							1–1			
KaaPo 2-Masku							2–3			
JyTy-TPK							3–3			
SoVo	16	11	2	3	42–17		35			
TuTo	16	9	5	2	40–18		32			
JyTy	16	9	3	4	35–35		30			
Masku	16	8	5	3	32–15		29			
TPK	16	7	5	4	32–20		26			
Lieto	16	6	3	7	25–22		21			
PIF	16	5	4	7	19–34		19			
FC Boda	16	5	3	8	20–32		18			
LTU	16	4	4	8	20–30		16			
Wilpas	16	4	4	8	15–26		16			
SIFFK	16	4	2	10	23–32		14			
KaaPo 2	16	2	4	10	20–42		10			
DIVISION IV										
SCR-HammlK							2–2			
FC RP-FC Inter 2							0–2			
PIPS-Ponteva							2–5			
TuWe-GPR FC							6–0			
TPK 2-VG-62							0–4			
HammlK	16	14	2	0	57–13		44			
FC Inter 2	16	12	2	2	38–16		38			
TuWe	16	9	1	6	39–32		28			
VG-62	16	8	3	5	37–31		27			
UPK	15	7	2	6	32–30		23			
TPK 2	16	7	1	8	30–49		22			
JK	15	5	6	4	42–24		21			
GPR FC	16	6	1	9	28–41		19			
Ponteva	16	5	1	10	30–44		16			
FC RP	16	4	2	10	26–40		14			
PIPS	16	3	2	11	22–47		11			
SCR	16	2	3	11	29–43		9			

DIVISION IV, UPPLAND										
IFK Mariehamn-Rådmansö SK							4–2			
Norrskedika IF-Riala Golf							2–2			

IFK Mariehamn	13	11	1	1	69–15		34			
UIF	13	9	1	3	31–17		28			
Uppl.-Ekeb.	12	8	1	3	36–10		25			
Frösunda SK	13	6	2	5	29–28		20			
Häverödals SK	12	5	2	5	23–24		17			
Rådmansö SK	13	4	3	6	21–33		15			
Riala Golf	13	4	2	7	17–29		14			
Knivsta IK	12	4	2	6	18–36		14			
Norrskedika IF	13	3	3	7	25–33		12			
Tobo/Örbyhus	12	0	1	11	11–55		1			

DIVISION V, UPPLAND										
Funbo IF-Märsta IK							1–12			
IF Östernäs-Knutby IF							4–1			
Väddö IF-Rö IK							1–2			

Märsta IK	11	11	0	0	85–		1	33		
Vallentuna DFF	10	7	1	2	69–14		22			
Väddö IF	10	7	1	2	34–14		22			
Rö IK	12	7	1	4	38–30		22			
IF Östernäs	12	6	2	4	33–24		20			
Ränäs IF	11	4	1	6	13–33		13			
Knutby IF	12	1	3	8	19–52		6			
Funbo IF	11	2	0	9	14–58		6			
SK Iron	11	0	1	10	10–89		1			

DIVISION VII, UPPLAND										
Söderfors Golf-IFK D/Ö							1–0			
Gräsö IF-Eckerö IF							5–3			
IFK D/Ö-IF Ferro							12–0			
Harg-Östhammar-Söderfors Golf							2–5			
Almo BK-Eckerö IF							1–1			
Olands FF-Almo BK							1–2			
IF Ferro-Harg-Östhammar FK							1–5			

Olands FF	10	7	1	2	42–10		22			
IFK D/Ö	10	6	1	3	36–17		19			
Almo BK	9	6	1	2	24–11		19			
Gräsö IF	10	4	2	4	31–25		14			
Söderfors Golf	11	4	2	5	22–33		14			
Harg-Östh. FK	10	2	3	5	20–34		9			
Eckerö IF	10	2	2	6	17–26		8			
IF Ferro	10	2	2	6	11–47		8			

**Tipsa
SPORTEN**
dygnet runt
Tel 0457 324 4444

► ANBUD

MARIEHAMNS
STAD

Anbud

Anbud inbegäres för
Plattläggning runt entre
utanför Vikingterminalen

Anbudshandlingarna erhål-
les från Hamnkontoret från
25.8.09

Mariehamns Hamn

www.mariehamn.ax

► ENTREPRENADER

**VÅRDÖ
KOMMUN**

utbjuder på
entreprenad
**byggande av ca 7 km
vattenledningar**

1. Listersby -Grund-
sunda ca 3,5km
2. Västra Töftö
ca 4,5km

Anbudshandlingar
finns att hämta från
och med den 24 augus-
ti 2009, på kommun-
kansliet i Vårdö under
kanslitid.

Närmare upplysningar
om projektet lämnas
av kommuntekniker
Folke Karlsson tel
47920 eller 0400229197.

► ÖVRIGT

**Ålands
landskapsregering**

Stöd för bostäder

Byggnadsbyrån vid Ålands landskapsregering
anslår följande stöd lediga att sökas under 2009:

1. Understöd för konvertering till uppvärmnings-
system som främjar miljön och för installation
av solfångare
(Understödet kan sökas retroaktivt för anlägg-
ningar påbörjade efter 1.12.2008. Understöd
beviljas inte för värmepumpar)
2. Råntestöd för byggande av egnahemshus eller
anskaffning av ny aktielägenhet.
3. Planeringsbidrag och råntestöd för kultur-
historiskt värdefulla bostäder
4. Understöd för reparation av handikappads,
sjuk- eller ålderspensionärs bostad.
5. Understöd för avlägsnande av sanitära olägen-
heter i ägarbostäder.
6. Landskapsborgen för ägarbostadslån (sökas av
banken i samband med banklånets beviljande).

Stöden kan sökas fortlöpande under året.

För samtliga stöd gäller att ansökan skall vara
inlämnad innan åtgärden påbörjas.

Närmare information och ansökningsblanketter
fås från bostadsenhetens hemsida
<http://www.regeringen.ax/kansli/bostads.pbs>

Frågor besvaras av byggnadskonsulent
Ralf Granlund, tel. 25183, helst via
e-post (förnamn.efternamn@regeringen.ax).

www.regeringen.ax

■ **Under sommaren** har
tunneln debatterats flitigt.
Många frågor har dykt upp
men jag har inte sett att
en enda har blivit besva-
rad, åtminstone inte av
Landskapsregeringen eller
ansvarig minister. Jag skall
nu försöka sammanfatta alla
viktiga frågor, som snarast
borde få ett svar.

Var finns alternativen?
Varför har Lagtinget gett ett
uppdrag att endast utreda
en tunnel? Rimligtvis borde
uppdraget gälla att generellt
utreda skärgårdens behov
av kommunikationer. Som
det gjorts nu är det inte
professionellt. I Ålands

marknadsföring betonas den
unika skärgården och det är
helt rätt. Den lockar många
besökare och turister och då
krävs en levande skärgård
och bra förbindelser. Men
lockar en tunnel turister?
Många människor är rädda
för att köra genom tunnlar.

Är det enbart kommu-
nikationer som avgör om
skärgården skall leva? Det
gäller framförallt att skapa
arbetstillfällen och då är
broadband kanske viktigare
än täta förbindelser?

Säkerheten är A och O
när det gäller moderna
kommunikationer. Tunnlar
med mötande trafik är bland
de farligaste transportleder
som finns. Tunnelolyckan i
Norge den 28 juni med fem
döda följdes dagen efter av
en ny frontalkrock i en an-
nan tunnel.

Den gången blev det
ingen brand, så resultatet
var "bara" en svårt skadad
och två lindrigare skadade.
Olyckan i Mont Blanc tun-
neln berodde på att en
lastbil började brinna inne i
tunneln, 39 döda!

Nyligen visades det en bild
på en parkerad långtradare
som började brinna i Hel-
singfors hamn. Bilbränder
är inte ovanliga och fron-
talkrockar ännu vanligare. I
en tunnel kan man inte väja
undan för en bil som kom-
mit över på fel sida. Alltså
måste körbanorna vara
separerade.

Att satsa på billigast
möjliga tunnel utan paral-
lell säkerhetstunnel är ett
cyniskt spel om mänskoliv.
Den norska tunnelvarianten
med fickor i tunnelväggen
och nödtelefoner och vänd-
platser i tunneln hjälper inte
mycket, det har verkligheten
visat. Vid en tunnelbrand
kan temperaturen snabbt gå
upp till 1000 grader! I Mont
Blanc tunneln fanns det
"räddningsrum" med brand-
säkra dörrar. Folk stektes
ihjäl i dessa rum.

Räddningspersonal, som
skall kunna ingripa vid
en tunnelbrand behöver
specialutbildning. Är det
något för frivilliga brand-
kårer? Det räcker knappast
att ge dem extra utrustning

BBC NEWS
Watch One-Minute World News
Last Updated: Wednesday, 27 July 2005, 14:25 GMT 15:25 UK
E-mail this to a friend Printable version

Men sentenced for Mont Blanc fire

A French court has found 13 individuals and companies guilty of manslaughter over the Mont Blanc tunnel fire that killed 39 people in 1999.

Among them, Gerard Roncoli, the head of tunnel security, was given a six-month jail term, plus 24 months suspended.

Gilbert Degraeve, the Belgian driver of the lorry in which the blaze started, got a four-month suspended sentence.

The court dropped the charges against Sweden's Volvo Group, which made the lorry, which was carrying foodstuffs.

The court had heard that there was no evidence of a design fault in the Volvo lorry.

The gutted tunnel remained closed for two years

Rättegång. Olyckan i Mont Blanc-tunneln 1999 fick ett rättsligt efterspel. Här rapporterar BBC News om en rättegång i Frankrike 2005.

som **Runar Karlsson** antytt.
Ingen frivillig eller profes-
sionell brandman kan ta sig
ner i en tunnel med fullt
utvecklad brand.

Hur har man tänkt lösa
frågan om farligt gods?
Detta är faktiskt inget att
leka med. I USA är det
förbjudet att köra farligt
gods i tunnlar. Skall man ha
kvar färjetrafik för sådana
transporter? När det gällde
Nagutunneln skulle all tung
trafik fortfarande gå med
färja. Och hur skall cyklister
ta sig över till Föglö? För
man vill väl ha kvar cykeltu-
risterna?

Hur löser man en si-
tuation där tunneln måste
stängas av efter en olycka el-
ler p.g.a underhållsarbete.
Kan man plötsligt sätta in
en färja igen eller kommer
hela södra skärgården att
bli utan kommunikationer
under lång tid?

Runar Karlsson har tidiga-
re sagt att man inte behöver
följa EU:s säkerhetsnormer
för tunnlar eftersom detta
är en lokal förbindelse. Men
tunneln kommer de facto att

ingå i en trafikled till Fin-
land via Kökar och Korpo.
Man kan också säga att den
skulle ingå i en internatio-
nell led från Sverige över
Åland till Finland.

Kostnader är en direkt
följd av om det skall bli
en säker tunnel eller en
potentiell dödsfälla. Den
för närvarande avskrivna
Nagutunneln, som skulle
ha blivit något kortare än
Föglötunneln, beräknades
till 95 miljoner euro. Var-
för denna skillnad? Skulle
Nagutunneln fått en säker-
hetstunnel?

I en insändare påpekade
en skribent med erfarenhet
från tunnelbyggen i Stock-
holm att summan 60 miljo-
ner borde multipliceras med
tre, alltså 180 miljoner. En
tunnel utanför Helsingfors
blev dubbelt så dyr som bud-
geterat. Det stämmer med
min uppfattning att man
borde ta 95 miljoner gånger
två för att hamna något så
när rätt.

Varför räknar man med en
driftskostnad på 0,5 miljo-

ner för Föglötunneln men
två miljoner för Nagutun-
neln? Har man inte räknat
med behovet av dygnet runt
bevakning med kameror och
drift av säkerhetssystem för
Föglötunneln?

Tunneln är bara en del
av kostnaden. Det planeras
10 km väg på Lemland och
minst lika mycket på Föglö.
Dessutom behövs nytt
färfäste på Föglö. Inga som
helst siffror på dessa kostna-
der har presenterats.

Jag läste nyss om ett
vägprojekt i Sverige. Ut-
gående från de siffror som
presenterats där så skulle en
ny 90-väg kosta ca 2000 euro
per meter! 20 km ny väg
skulle då kosta ca 40 miljo-
ner euro. Sedan tillkommer
nytt färjeläge med uppställ-
ningsytor. Men anta att det
ryms inom 40 miljoner. Då
är vi uppe i totalt 100 miljo-
ner också om tunneln bara
kostar 60 miljoner.

Jan Grönstrand

Fotnot. Detta är del I av
en tvådelad insändare om
Föglötunneln.

Kultur och idrott får liten del av totala landskapsbudgeten

■ **Petri Carlsson** (FS)
har i bägge lokaltidningar
(senast i Ålandstidningen 19
augusti) ondgiort sig över att
landskapets kulturutgifter är
så höga trots att andra sek-
torer, däribland vården, står
inför stora besparingar.

Landskapets kostnader
består till stor del av kon-
sumtionsutgifter såsom
löner, inköp av varor och
tjänster, hyror med mera. I
första tilläggsbudget 2009
skulle dessa kostnader mins-
kas med två procent inom
hela förvaltningen och inom
landskapets underlydande
myndigheter och andra
instanser. Detta gällde även

kulturen till den del kultur-
kostnaderna hänförde sig till
konsumtionsutgifterna.

Men undantagsvis utgör
konsumtionsutgifterna, för-
utom museibyråns utgifter,
endast en ringa del av land-
skapets totala kulturfinan-
siering. Istället finansieras
merparten av kultur - och för
övrigt även idrott - genom
bidrag, däribland de lagstad-
gade landskapsandelarna
till kommunerna och i ännu
högre grad genom bidrag
ur penningautomatmedel.
Sådana här bidrag hör inte
till landskapets konsumtions-
utgifter.

Penningautomatmedlen i
landskapsbudgeten är förbe-
hållna den ideella förenings-
verksamheten och kan enligt
gällande regelverk inte om-
fördelas hur som helst. Till
exempel kan de inte tas från
kulturbudgeten och föras in i
ÅHS's verksamhet. Det är en
av orsakerna till att kulturen
och idrotten inte berördes
så mycket av besparingarna i
första tilläggsbudget 2009.

Nämnas kan att finan-
sieringen av idrott visar en
liknande kostnadsutveckling
som kulturen i landskaps-
budgeten under de senaste
tio åren. Idrotten är till

och med i ännu högre grad
finansierad av landskapsbi-
drag och landskapsandelar
än kulturen.

Tillsammans utgör kultur-
och idrottsmedlen endast
en liten del av den totala
landskapsbudgeten. Ändå
möjliggör de bland annat att
hundratals evenemang och
andra publika aktiviteter av
varierande slag kan genom-
föras varje år till fromma
både för ålänningarna själva
och för besöksnäringen.

Jan Ole Lönnblad
stf avdelningschef, utbild-
nings- och kulturavdelningen

TV-programmet

7.00 Rapport [42873]
7.05 Sport [4015502]
7.28 Gomorron Sverige [374693845]
10.30–13.00 UR [9113328]
13.00 Rapport [32415]
13.05 Sportspegeln (R) [147231]
13.35–14.05 Solens mat (R) [524366]
Även 29/8.
15.25 Lågor i dunklet [9803057]
FILM Svenskt drama från 1942. I rollerna: Edvin Adolphson, Stig Järrel.
17.00 Rapport [59569]
17.05 Gomorron Sverige [391434]
17.55 Systarna mot strömmen (R) [46076]
18.25 Att vara adoptivbarn (R) [67569]
18.55 Sportnytt [3428347]
19.00 Rapport med A-ekonomi [47502]
19.10 Regionala nyheter [7966989]
19.15 Min älskade, tokiga mamma [447892] Dansk program från 2008. Palle Rahbæk och Jan Aakirke, 26 respektive 24 år gamla, berättar om hur det är att växa upp med en utvecklingsstörd mamma. Även 25/8, 29/8, 31/8.
19.40 Klokast i klassen (R) [275057]
Dansk reportage från 2007.
19.55 Anslagstavlan [4029618]
20.00 Kulturnyheter [80231]
20.15 Regionala nyheter [8358521]
20.30 Rapport med A-ekonomi [250]
21.00 Himmelblå [65705]
21.45 Avdragsgilla Karin (R) [5483569]
22.00 En brusande färd (R) [69328]
K special. Selma Lagerlöf – redan under sin livstid blev hon en idol och en förebild som folk vallfärdade till på släktgården Mårbacka. Även 27/8.
23.00 Necrobusiness (R) [99347]
Del 3 av 3. Även 30/8, 31/8.
23.45 Kulturnyheter [6715502]
0.00 Puls på Sverige: Signalfel (R) [68570]
1.00 Jag älskar mig! (R) [4578309]
1.55–7.00 SVT24 [31972106]

16.20 Kamrat Sverige (R) [2349057]
16.50 Guds-tjänst (R) [6349298]
17.35 Landet runt (R) [1509250]
Även 28/8.
18.20 Nyhetstecken [8700366]
18.30 Oddasat [21637]
18.45 Uutiset [892873]
19.00 Grävlingens hemlighet [74927]
Brittisk naturfilm från 2008. Grävlingarna är våra okända grannar som de flesta bara sett som döda kadaver längs vägarna.
19.50 Stilla havet runt (R) [8886231]
Norsk reportage från 2007.
19.55 Rapport [8885502]
20.00 Säsongstart: Vem vet mest? [6502] Frågesport. Rickard Olsson leder de tävlande genom SVT:s nya frågesport som kan handla om allt från ABBA till atomer. Programledare: Rickard Olsson. Även 30/8.
20.30 Trädgårdsfredag (R) [5873]
21.00 Vetenskapsmagasinet [9322]
Faktaprogram. Del 2 av 10. Kan ditt sätt att leva påverka dina barns arvsanlag? Programledare: Linda Nyberg. Även 26/8 och 29/8.
21.30 Vem behöver vatten på flaska? [9453] Brittisk miljöfilm från 2009. Sommarvärmen trycker, törsten gör sig påmind. Vad ska man släcka den med? Inte med sockrad läsk i alla fall, så mycket har man lärt sig. Även 29/8.
22.00 Aktuellt [6366]
22.30 Fotbollskväll [5637]
Fotbollsmagasin. Fotbollskväll sätter allsvenskan under lupp. Full täckning på måndagens matcher. Även 25/8.
23.00 Sportnytt [33434]
23.15 Regionala nyheter [3955328]
23.25 Rapport [2149569]
23.30 Fisketur i Finnmark [23057]
23.55 Filharmonikerna i det gröna (R) [6322637] Även 29/8.
0.55–1.25 Världens största kinarestaurang (R) [2889019]

7.30 Montel Williams show [2525927]
8.25 Just shoot me (R) [4246250]
8.55–9.50 Top model 3 (R) [4376255]
10.40 Rachael Ray [2668989]
11.30 Våra bästa år [3488417]
12.25 Sjukhuset [2585298]
12.50 Sjukhuset [718453]
13.20 Project runway (R) [820057]
14.15 Oprah (R) [582250]
15.10 Extreme home makeover [5693163]
16.05 The Tyra Banks show [9247989]
17.00 Top model 3 [764182]
18.00 Project runway [775298]
Amerikansk realityserie från 2004. Del 13. Project Jay We meet the winner of the first series of Project Runway, Jay McCarroll.
19.00 Bones (R) [878724]
Amerikansk dramaserie från 2007. Del 3 av 25.
20.00 How I met your mother [783057]
Amerikansk romantisk komediserie från 2008. Del 8 av 24. En födelsedagsfest för en av Lils kollegor leder till att Robin går med i en grupp festglada singlar som kallar sig ”Woo Girls”.
20.30 2 1/2 män [782328]
Amerikansk komediserie. Charlies unga flickvän tar med honom och Alan till en nattklubb. Kvällen går dock inte som de tänkt sig.
21.00 Extreme home makeover [416908]
Amerikansk inredningsserie från 2008. Del 10 av 27. Ty och hans team restaurerar ett 150 år gammalt hus åt en ensamstående mamma med tre barn.
22.00 Lipstick jungle [405892]
Amerikansk dramaserie från 2008.
23.00 Prison break [496144]
0.00 Navy CIS [555895]
0.55 2 1/2 män (R) [4837477]
1.25 How I met your mother (R) [7897748]
1.50 Spin City [6898699]
2.15 Law and order [4872477]
3.05 Drew Carey [9367106]
3.30 Guilty as Charged [8323038]
FILM Amerikansk komedi från 1992. I-rollerna: Rod Steiger, Lauren Hutton.

6.50 Nyhetsmorgon [40680892]
10.55 Doctors [9575231]
11.50 Tillbaka till Aidensfield [1886144]
12.55 Antikdeckarna [4870182]
13.55 Nyhetskanalen [1431873]
14.00 Trav: Dagens rätt [756279]
14.25 Programstart: Förlösningsskliniken [3486569]
15.30 Nyhetskanalen [191328]
15.35 Små i stora världen [3246502]
16.05 Bonde söker fru (R) [8276231]
16.55 That '70s show (R) [9361786]
17.25 That '70s show (R) [819231]
17.55 Polisstyrkan [274144]
18.25 Familjen Annorlunda (R) [7074366]
Svensk realityserie från 2009. Del 7 av 10. Bob i Staffanstorp måste åka på tjänsteresa och Mia blir ensam med de fem barnen.
19.20 Keno [761811]
19.30 Lokala nyheter [135076]
19.35 Lokalt väder [7362569]
19.40 Ekonominyheterna [5030908]
19.50 Vädret [5029892]
20.00 Nyheterna [714927]
20.30 Grilla! (R) [713298]
Svensk matlagningsserie från 2008. Del 4 av 8.
21.00 Bandidas [486927]
FILM Amerikansk action från 2006. Året är 1848 och en New York-bank vill anlägga en järnväg genom Mexiko och köper upp mindre banker runt om i landet. I rollerna: Penélope Cruz, Salma Hayek, Steve Zahn. Regi: Joachim Roenning, Espen Sandberg.
23.00 Nyheterna [291231]
23.25 Sporten [2222811]
23.35 Vädret [1020927]
23.38 Lokalt väder [301020927]
23.40 Outlaw bikers [2666366]
0.40 Jordan, rättsläkare (R) [9189318]
1.35 Anna Pihl (R) [1798125]
2.35 Arkiv X (R) [7735545]
3.20 Advokaterna (R) [7739361]
4.05 Experimental [5278922]
4.30 Experimental [3590670]
4.55 Survivor [9961651]
5.45–6.50 In justice [7812941]

6.00–10.00 Godmorgon med A-laget
14.00 Mat med Tina
14.30 Pussel
14.50–14.59 Alice och världens väder
16.56 Samtal med Melita (R)
17.25 Med livet i händerna
Del 3 av 3.
17.55 TV-nytt
18.00 BUU-klubben: Pussel
I skolor och eftisar ställs kluriga frågor. Är alla grodor gröna? Vid första ögonkastet verkar det kanske så. Hur ser det ut i en regnskog? Ett träds dagbok: Ek.
18.30 Made in Europe
Del 27 av 27. Europa ur barnens perspektiv: Irland. Jessica är 11 år och bor i en liten by i norra Irland. Hon ska vara med på den årliga rävjakten.
18.45 Snigelslem och bärfisar
18.50 Helt sjukt!
Om bakterier. Varför får man öroninflammation? Och hur kommer det sig att man kan bli förgiftad av mat? Vad är halsfluss? Barn berättar om sina erfarenheter och läkaren Annika Lindhe förklarar och kommenterar.
19.00 Uteliv: Jakten på storrdingen
19.30 TV-nytt
19.55 Sportnytt
20.00 Live: Moby
20.15 Livet i Fagervik
21.00 Artistporträtt: Country Express
22.00 TV-nytt
22.10 Dok: Halva livet
Det mödosamma livet för en 30-årig dokumentärfilmare i ålderskris framkallar ett självporträtt av hans generation – de lyckligt deprimerade. En ironisk film om allvarsam självinsikt. Tysk dokumentär.
23.45 Oddasat
0.00 Twitch City
Del 10 av 13. Medan Hope försöker få Curtis mera romantiskt sinnad kommer Paul, som lovat mörda Curtis, och hyr vindsrummet.
0.20–0.46 Twitch City
Del 11 av 13. Det finns märkliga indikationer på att katterna har tagit över världen.

ÅLANDSKANALEN

Kl 18:30, 19:30, 21:30, 22:30, 23:30

Nyheter och sommar-tv med Åland24

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45–10.00 Gomorron. Med Eva Ericsson.
6.50 Beträktelse. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt med sportnyheter. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** Musikpaletten. **9.30** Ålandsnytt med sportnyheter. **9.45** Sagostunden. **10.00–16.00** Mittpäden. Med Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt med sportnyheter. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **11.45** Låshörnan. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Lyssnarnas 10 i topplista. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Lyssnarnas åländska önskemusik. **15.00** Ålandsnytt. **15.03–6.00** En institution går i pension. Intervju med Göran Holmberg. Tidigare sänt 19/6 2009. Sänds även på **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland idag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Tony Wikström. **16.15** Hallå Åland. Programmet lyfter upp olika ämnen till diskussion. **17.00** Ålandsnytt. Sänds även kl. 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Sänds även kl. 20:00. **18.06** Musik. **18.10** Lyssnarnas 10 i topplista. Repris från kl. 13:03. **19.00** Ålandsnytt. Repris från kl. 17:00. **19.10** Åland idag. Repris från kl. 16:15 – 17:00. **20.00** Ålandsnytt. **20.03** Åland idag. **20.40** Låshörnan. **20.55–21.00** Beträktelse.

Sagotanten Selma Lagerlöf

Selma Lagerlöf blev redan under sin livstid en idol och förebild. År 1909 blev hon den första kvinnan att ta emot Nobelpriset i litteratur och hon var även den första kvinnan att väljas in i Svenska Akademien. I "En brusande färd" får vi höra historien om den goda sagotanten från Mårbacka.

SVT2 21.00

Se det med egna ögon

www.24.ax

6.25 Ettans morgon-tv [59091347]
9.30 Emilie [6459502]
10.20 En sann historia: Sin mors son (R) [5817366]
10.50 Nationallandskap [8441724]
11.00 Tv-nyheter [35521]
11.05 YLE News [4065095]
11.10 Systerkärlek [8338786]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [63182]
13.00 Tv-nyheter [50811]
13.05–13.54 Historia: Spion-prinsessan [7578502]
14.00 Danska kronprinsessan i Afrika [1347]
14.30 A-zoom [9366]
15.00 Tv-nyheter [26279]
15.05 Doktor Finlay [8715927]
15.55 Droppen [7106989]
16.00 Sjukhuset i Holby City [12434]
17.00 Tv-nyheter [47724]
17.08 Systerkärlek [300412366]
18.00 Tv-nyheter och väder [7989]
18.30 Finland till salu [5908]
19.00 Prisma: Nära delirium [80076]
19.50 Fridlyst: Hassellunden [4521989]
20.00 MOT: Mer pengar till de

rika i Amerika [347]

20.30 Tv-nyheter och väder [63222]
20.55 Sporttrutan [8741328]
21.00 Hemmasalongen: Sista jungfrun i Esbo [3600892]
FILM Finskt drama från 2003. (Espoon viimeinen neitsyt) En historia om vänskap och om smärtan att växa upp. I rollerna: Hennariikka Laaksola, Saila Laakkonen.
22.05 Ett liv: Första gången [9754750]
Asta Philpot är en svårt rörelsehämmad ung man. Han förlorade svendomen på en spansk bordell och det var den finaste stunden i hans liv.
22.50 Tv-nyheter [4695279]
22.55 Fjärrlinjen: Liberias kraftkvinnor [3199892]
Kvinnorna i Liberia använde många medel när de tvingade de krigande männen till fred.
23.55 Nyhetsfönster [51280415]
4.00–6.25 Nyhetsfönster [10194496]

6.00 Tellus-frågesport [4242637]
6.50 Lilla tvåan [9352298]
8.36 Doktor Dogg: Parasit [103449250]
8.50 Gänget och jag [1216250]
9.15 Det betydelsefulla året [5714714]
9.45 Sommardräng [1365366]
10.00 Oljeriket [2366]
10.30 Yle Live: Till minnet av Freddie Mercury [848298]
12.00 Livet enligt Rosa [2502]
12.30 Keldjur i farten [6163]
13.00 Den gamle räven [35811]
14.00 I mästerspelmannens fotspår [8908]
14.30 Respasset [9915057]
15.20–16.05 Australiens bästa kör [9215298]
16.10 Lilla huset på prärien [6789502]
17.00 Nicke Nyfiken [68182]
17.23 Lilla tvåan [300954908]
18.00 Första steg [59434]
18.05 Kliniken [7466873]
18.50 Tv-nyheter [2237057]
19.00 Regionala nyheter [42569]
19.10 Sporttrutan [4105144]
19.15 Tvåans sommarväder [4102057]
19.20 Säsongens smaker [160057]
19.50 Soraya, shahens utvalda

[3146182] Verklighetsbaserad miniserie om en ung kvinna som shahen av Iran Reza Pahlavi blir förtjust i.
21.25 Glädjehuset (R) [999705]
Spex med sketcher från år 1989.
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [2915873]
22.05 Dom: Nationen kryper [253366]
Kekkonen, Kekkonen, Kekkonen ... Traditionen efter UKK skapar fortfarande ångest. Johanna Korhonen åtalar, Jan Erola försvarar. Domare är Tappio Liinoja.
22.35 Tredje skiftet [5700502]
Den som söker han finner. Carlos försöker finna ett lämpligt benmärgrtransplantat åt sin dotter, vilket resulterar i en förbryllande kontakt.
23.20 IT-gänget [3297908]
23.45 Dolt ord [3507328]
1.00 Tellus-frågesport [6473632]
2.00 Frågespel [8361922]
3.00 Dolt ord [8372038]
4.00 Sudoko [8358458]
5.00–6.00 Frågespel [8352274]

5.30 Väder [2616182]
6.05 Studio55 (R) [2888778]
6.25 God morgon Finland [45784434]
9.10 Studio55 [7563873]
9.35 Vad ska vi äta idag? [6620908]
9.40 Känslor och dofter [3781366]
10.25 Semesterpengar [5508569]
10.35 Kärlekens anatomi [6633250]
11.25 Köpkanalen [8868415]
12.25 Astro-tv [619618]
12.55 Sommarcaféet [2240960]
13.45 Godmorgon Finlands bästa bitar [381618]
14.10 Nigel Marven på polcir-keln [2704908]
15.00 På skoj [487637]
15.10 Rackarungar [2969368]
En lärorik familjeserie om några barnskötare som under en vecka hjälper föräldrar som tampus med svåra uppfostningsproblem.
16.00 Livet väntar [833892]
16.25 Semesterpengar [763298]
16.50 Läkarna [7453076]
Mellan lakanen. Amerikanskt diskussionsprogram där fyra läkare svarar på frågor om hälsa och välfärd.

17.40 EastEnders [797521]
Nattklubbens drottningar. Dramaserie om människorna vid Albert Square i östra London.
18.15 EastEnders [784057]
I knipa. Dramaserie om människorna vid Albert Square i östra London.
18.50 Vad ska vi äta idag? [9963298]
19.00 Sjuans nyheter [867163]
19.20 Dagens väder [950106]
19.30 Dolda liv [382601]
Del 1766. Livet fortsätter inte för alla. – Serien fortsätter.
20.00 House [131705]
Bedrägeri. Amerikanskt sjukhusdrama med svart humor.
21.00 24 [780095]
22.00 Tians nyheter [231724]
22.15 Dagens väder [4078705]
22.20 Resultattrutan [8879434]
22.30 24 [7053521]
23.35 Crash [7650366]
Framtiden i dina händer. En dramaserie som baserar sig på den Oscarbelönade filmen med samma namn.
0.35 Semesterpengar [3220908]
1.35–5.30 MTV3 Chat [17582854]

” Kan man stå stadigt fast man är lättfotad? 0457.

debatt

Är Skarven ett bra namn på nya Föglöfärjan?
Ja: 46 %
Nej: 54 %
609 personer svarade. Ny fråga på **nyan.ax**

Trafikuppehåll på Töftöfärjan

■ **Jag hörde** i Ålands radio i för en tid sedan att trafikansvarige **Runar Karlsson** uttalat sig om uppehåll i trafiken på Töftöfärjan och dagmannens vara eller inte vara. Enligt RK skulle de ”två” trafikuppehållen inte inkräkta på Hummelvikstrafiken och att man har en man anställd enbart för att köra färjan under ordinarie förares raster.

I fredagens tidningar framgår att RK fortfarande är inne på samma linje. Inbesparingen skulle bli ca 30.000 euro/år.

Enligt gällande avtal skall arbetare i treskiftsarbete ha två raster på arbetspasset, en 30 min matrast och en 15 min kaffepaus. Jag kan inte se någon orsak till att vi skulle gå med på att ta bort någondera. Det är faktiskt omänskligt att vara fjättrad vid spakarna så lång tid som

4 timmar utan rast. Det betyder att det under dagen kommer att vara en 15 min rast vid ca 8.30–9.00, en 30 min rast vid ca 10.30–11.30, en 15 min rast vid ca 16.00 och en 30 min rast vid ca 18.00–18.30. Exakta tidpunkter är naturligtvis en förhandlingsfråga.

Vad innebär då ett trafikuppehåll på 15 eller 30 min? Låt oss anta att färjförarens rast infaller kl 11.00–11.30 och att färjföraren väljer att ta sin rast på Prästösidan. Överfarten fram och tillbaka tar ca 10 min inkl. lastning och lossning. Färjan går då från Prästö kl. 10.50 sista turen före rasten. Nästa tur från Prästö blir då kl. 11.30. Sålunda blir det verkliga trafikuppehållet 40 min vid matrasten och 25 min vid kaffepausen.

Vill ni ha det så? Tänk om man stängde av ut- och

Går att spara. ”För Töftöfärjans del skulle en tidtabell med färjavgång var 20:de minut mellan kl. 06 och 24 ge en inbesparing på 50.000-100.000 euro...” skriver insändarskribenten.
Foto: TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN

infarterna till Mariehamn 25 eller 40 min flera gånger om dagen.

Beträffande dagmannens arbetsuppgifter är det naturligtvis inte så att han är där enbart för att köra färjan

under rasterna. Till dagmannens arbetsuppgifter hör: planering av ledigheter och semestrar och skaffa vikarier vid dessa samt vid sjukdomsfall, anskaffa oljor och filter samt annan förbrukningsmateriel, sköta visst underhåll i

synnerhet förebyggande, rapportera statistik, timjournaler och maskinrapporter, byta olja och filter i motorerna, ha uppsikt över färjorna för på ett tidigt stadium kunna upptäcka saker som håller på att gå sönder, köra på rasterna, skotta snö, sanda, spola däck, ja listan kan göras hur lång som helst.

Dessutom är dagmannen anträffbar dygnet runt året runt. Det har vid många tillfällen inträffat att dagmannen fått rycka ut mitt i natten för att hjälpa till när något gått sönder.

Nyligen var stora Töftöfärjan ur trafik några dagar. Orsaken var att dagmannen upptäckte att drivaxeln vid propelleraggregatet höll på att spricka. Om inte dagmannen upptäckt problemet skulle axeln ha kunna lossnat vid aggregatet och den flera meter långa och flera hundra kg tunga axeln hade vispat

runt med över 1000 varv/min med stora skador som följd. Dagmannen har på enbart denna åtgärd tjänat in mer än hela sin årslön. Dessutom hade konsekvenserna för trafikanterna varit kännbara, stora Töftöfärjan hade varit ur trafik flera månader.

Klart är dock att vi måste spara även på linfärjorna och att enbart ett mera ekonomiskt körsätt inte räcker. Det absolut lättaste sättet och det som ger minst negativa effekter är att införa en tidtabell på alla linfärjor. För Töftöfärjans del skulle en tidtabell med färjavgång var 20:de minut mellan kl. 06 och 24 ge en inbesparing på 50.000– 100.000 euro eftersom det går åt mindre bränsle, blir färre olje- och filterbyten samt längre livslängd på motorer och propelleraggregat.

Bo Sand
Vårdö

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Kan man vara inne fast man gammal utrustning? **050.**

■ Fy för dig som körde på Lilla My på Hemgårdsvägen i Geta på torsdagen vid 15-tiden!! Hon var bara en liten kattunge! Och inte kunde du ge dig till känna heller, så fruktsvärt ruttet av dig! **Cecilia.**

■ Hej jag är en tjej som tycker att det e fel att vi behandlar dom handikappade så illa och hur man dömer varandra, har ni ens kollat in er själva, jag menar ingen e väl bättre en någon annan. Man dömer varandra efter utseendet, det e bara så fel. Ge andra människor en chans och sluta se ner på dom handikappade, dom har faktiskt oxå känslor, från en privat tjej. **0457.**

■ Jägare förtjänar ingen respekt. **0457.**

■ Som snickare får man jobba för trä! **050.**

■ Synd att ÅMI infört nya regler just i år så att man blir av med en åländsk ung kvinnlig kompetent lärare. Tanke bakom? **040.**

■ Blonda tjejen i helrosa kläder och guldfärgad moutainbike, hon är ju bara för söt, singel, ålder, kram **Sniper.**

■ Tidigare fanns det en åldersgräns som man tillämpade, säger AHS styrelseordförande. Skulle det inte bli billigast med åttestupa för alla 65 år fyllda? **Pensionär.**

■ Du som tänker köra 60-70 på 90 vägar ta bussen istället för du verkar inte klara av normal trafikrytm. Du tänker själviskt och inte på dom farliga situationer som du förorsakar när normala bilister kör om dej! **Bort med farliga bromsklossar.**

■ Att man bara kan motsätta sig två korta pauser på Töftöfärjan – tänk på oss som varje heltimme får vänta en kvart på kanalöppningen i Lemström på sommaren. Englund borde skämmas. **0400.**

■ Apua kim! **040.**

■ Mycket bra insändare av Suomifutiksen kannattajat! Jobba gärna vidare med på detta. **040.**

■ Hej! Finns det giftfria maskindiskmedel? **Annie.**

■ Andreas Dienert is the Shit! Så sjukt bra fotografi! **Tittar mest på bilderna numera.**

■ Vem kan svara på vad för biverkningar svininfluensavaccinet har? Eller blir det tiden som får utvisa som med neurosedyn? **0457.**

■ Vad roligt att det var indianer här! **0457.**

■ Bra spalt av Nina F. Låt oss

slopa könsindelningen, slippa bråk om kvinnopräster, manshat och köra idrotten i en och samma klass. Då får vi se hur mycket go det är i Caster. **100% manx.**

■ Nu får lagtingsledamöterna inte ta i hand när man hälsar. Då gäller det att hitta ett lämpligt sätt att heja på, liknande Adolf Hitler, men lagligt.Vem blir först med en häil Åland? **KE HUD FLE.**

■ Tack Linnea för en riktigt bra krönika 21/8! **0457.**

■ Ni som har ett guitar hero-trumset som inte funk, jag är villig att köpa endast fotpedalen, eftersom som jag behöver en ny.. Ring på **040 867 37 77** om du har en till salu.

■ Tjejen som jobbar på Alko, rött/ljusbrunt hår och näsasmücke. Råka du vara på Paf Open och sitta på bänken nära öltältet i fredags? Gud va söt! Häls. :) **040.**

■ Så ung och redan skadad! **050.**

■ I lördags morse 22.8, hittades en påkörd katt före avtaget till Lemlands kommungård. Vi tog hand om den, och begravde den . Om du saknar din kisse, och tror att det kan vara den. Ring Pia på **040 700 27 98.**

■ Angående R.O.s insändare om stadens grönområden. Staden har en grupp anställda som jobbar med att producera papper gällande miljön, en stad måste ha det här (miljöåtaganden etc.). Sedan hoppas man i texterna att stadens styrande ska följa det man skrivit ner. Exempelvis utökade grönområden. Hur man ökar dessa med utökad exploatering/bebyggelse, borde man förklara i någon tjugig text. **040.**

■ Kan man stå stadigt fast man är lättfotad? **0457.**

■ Företagen kallar det för samarbetsförhandlingar när dom sparkar anställda! **050.**

■ Hellre omkörd och bortkommen än omkommen och bortkörd. **0457.**

■ Söta flickor ur Dunders dansgrupp dansar på Paf Open, men på ett väldigt utmanande sätt! Borde man inte lära unga att respektera sig själva istället för att objektifiera deras kroppar? **Åskådare.**

■ Ninans hare skrattar, när Niklas gjuter trappan från cement? **”Mensa”.**

■ Jaha Nyan gav sig på en Polis-tjej Gamlan på en Tullartjej D.V.S

både Gamlan och Nyan är likadana kålsupare! **040.**

■ Varför flaggades det med endast svenska och åländska flaggan vid Vikingahallen i lördags? H **lakttagaren.**

■ Sämre sjukvård, sämre vägunderhåll, fortsatt höga matpriser mm... det ser ljus ut nu när höstmörkret är på kommande! H från **Ironisk Älanning.**

■ Vad krävs för att man ska få komma till svenska general konsuln på kalas. Är det bara deras kompisar som blir bjudna eller har de faktiskt gjort något speciellt för samarbetet mellan Sverige och Finland. **0457.**

■ Grattis Kristian. **0457.**

■ Mycket välskriven och gripande krönika i fredagens tidning, Linnea Tillema!! **040.**

■ Hoppas verkligen socialnämnden (och övriga berörda gällande den undermåliga barnomsorg som nu råder) i Hammarland läste Cita Nylunds insändare i fredagens (21.8) Ål. tidning. Ni har mycket att lära av den! **Besviken och förtvivlad förälder.**

■ Katthona grå/brun med vita tassar och kattunge vit med brunrandig rygg upphittad i Björnsby. **Tel: 31 121.**

■ Du 60–70 körare på 90-väg. Lämna in körkortet och tag bussen. **040.**

■ Jag och James har tandställning. > **0457.**

■ Köpte en elektrisk Braun rakmaskin hos Kalmers för ett år sedan. Som alla andra rakmaskiner

Dagens MMS-bild

Känner du igen honom moster? Kramar Marica.

HÄLGE

ZITS

” Detta med att informera i god tid och eventuellt också oroa en del av befolkningen är något vi måste leva med nu och i framtiden.
TORA MATTHEISZEN, BORGÅBLADET, OM SVININFLUENSAN.

Bland folk Harriet Tuominen

Pallerpalaver

Jag visste det. De åländska politikernas Almedag i Badhusparken fick snabbt ett namn. ”Paller i parken” diskuteras i små grupper när vi i torsdags provade den nyanlagda – och avundsvärt täta – gräsmattan hos grannen. Grannen till parken, alltså. Den mångomtalade general-konsulatsgräsmattan.

Att politikerna behöver smörja munlädret efter en lång och händelsefattig sommar är uppenbart. De otåligaste i centern har redan börjat och nu behövs det snabbt en eller flera goda utomstående motståndare, alltså från andra partier, om det inte skall gå galet.

Att **Anders** från Vårdö är en soloåkare vet vi, men varför i fridens dagar måste han åka färja precis när vanligt folk äter? Kan han inte hålla litet matpaus han också?

Om hans kommun har en linfärja, som går dygnet runt, året runt, något som andra skärgårdskommuner bara kan drömma om, så skall han väl inte missunna de flitiga färjförarna att få äta i lugn och ro. Stressade magar kan lätt utveckla magsår.

Så politikerna måste få drabba samman och avreagera sig på motspelarna istället för på medspelarna. Fast där är jag litet kluven. Näst efter val hör regeringskriser till de mest intressanta händelserna i samhället. Men kanske inte så konstruktiva.

Vad mer finns att säga om sommaren som gått?

Att det finns gott om stork i Estland.

Att en Williams buss stod parkerad nära vårt hotell i Pärnu.

Att vägen från Tallinn söderut är lång och väldigt, väldigt rak. Nästan så man kunde tro att förrföra vägingenjören **Anders Lindholm** hade varit i farten. Men varför rita in kurvor när landet är platt som en pannkaka och det inte finns minsta lilla hinder i form av kulle eller sten att väja för?

Och så hade man röjt på bägge sidorna av vägen. 10, 20, 30 meter åt vardera hållet var alla träd, buskar, sly och högvuxet gräs borta. Den älg som är dumdristig nog att sticka fram huvudet där syns på långt håll och man slipper få den i famnen i framsätet. Något för vår trafikminister att fundera på nu när tunneln går på lågvarv?

Jag tror säkert att samma fungerar för rådjur. Däremot knappast för igelkottar.

Har jag hunnit berätta att det blev två ungar i år. Men på fel gård! Ungarna fanns hos grannen på andra sidan gatan men mamman kom till oss och åt. Maken hade allvarliga planer på att sätta upp varnings-skyltar och måla ut en skyddsväg (övergångsställe?) för kottan. Nästa år kanske.

Nu har vi alla fall en nyutkommen bok om hur man på bästa sätt tar hand om sina igelkottar. Och hur man håller grannskapets katter borta från matskålen.

Där finns nästan allt. Det som inte förklaras är varför kottan tog en runda till fågelbadet och drack där istället för ur sin egen skål.

Men också igelkottar måste få ha små hemligheter.

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

ÅHS vill tala vårdgränser – vågar politikerna ta beslutet?

Behövs. Utan akutavdelning klarar ÅHS inte att ta hand om ålänningarna på ett någorlunda tryggt sätt. Men finns det annat som kan skäras bort? Foto: ERKKI SANTAMALA

ÅHS skall spara in 3 miljoner nästa år, 4 procent av budgeten. Det blir ingen enkel uppgift. Vad man än försöker ta bort så kommer någon att anse att just den biten är väldigt viktig. Det finns ingen vård, som inte har patienter.

Osthyveln förslår inte längre, nu är det kniven som gäller, sade ÅHSs styrelseordförande **Torbjörn Björkman** i fredagens Nya Åland.

Vad han säger är att någon del av verksamheten måste bort för att sparkravet skall kunna uppfyllas. Frågan är vilken del. Eller vilka. Han säger också att avgifterna kanske måste höjas. När den offentliga vården på Åland, som borde vara gratis för patienterna, redan har de kanske högsta avgifterna i Europa?

Så vilken del av den vård som ges i dag är så marginell att den kan tas bort? Eller snarare, vilken del av vården kan tas över av privata aktörer och ges mot betalning till dem som har råd? För knappast finns det inom den offentliga vården i dag områden, som saknar patienter och som skulle kunna tas bort helt och hållet. I så fall skulle de inte finnas heller i dag.

Björkman efterlyser debatt. Det är en svår debatt. Han pekar bland annat på att det tidigare fanns en åldersgräns. Man gjorde inte dyra och svåra ingrepp på människor som var väldigt gamla. Vem vill i dag ge sig in på den diskussionen?

Vem vill ta beslut om att någon är för gammal för att vara värd en ny höftled? Eller en starroperation? Ingrepp, som helt klart ger ökad livskvalitet om de lyckas. Eller någon kanske anses för dement för att ha nytta av en ny hörapparat. Kan man vara säker på det?

Det är oerhört känsliga frågor.

Någon kanske tycker att samhället inte skall kosta på dyr fertilitetsvård till barnlösa. Barn är ingen mänsklig rättighet, men livskvalitet handlar det om i högsta grad.

Vården utanför Åland får i årets budget 7,5 miljoner euro. 1995 var summan under 3 miljoner, omräknat i euro.

Den totala budgeten för ÅHS var 1995 34 miljoner euro. Av summan var knappt en miljon investeringar. I år är summan 81 miljoner, av vilka 5 miljoner är för investeringar.

Vad får vi för pengarna i dag som vi inte fick 1995? Vilken medicinering, vilka ingrepp, vilka andra former av vård har kommit till? Eller har vi samma vård som då, bara så mycket dyrare?

Det skulle vara intressant att se en jämförelse mellan nu och då. Det skulle samtidigt kunna ge en vink om vad vi möjligen klarar oss utan när krisen slår till.

Björkman låter förstå att icke-akuta operationer kan få vänta när det skall sparas. Till en viss grad, kanske. Men hur ser man på frågan om en höft, ett knä eller dylikt står på kö och patienten under tiden måste sjukskrivas? Är det en inbesparing för att sjukdagpenningen kommer från annat håll än pengarna till operationen?

Det har sagts förut och gäller i högre grad nu än förr: Samhället har inga möjligheter att ställa upp med all den vård som rent medicinskt är

möjlig att få. De pengarna finns inte och kommer inte heller att finnas inom överskådlig tid.

Samhället erbjuder en sjukvård, som till lägsta möjliga kostnad skall göra största möjliga nytta för så många som möjligt.

Var taket för kostnaderna placeras, vem som bedömer nyttan och vad som är tillräckligt många, det är frågor som politikerna måste fatta beslut om. Läkarna sitter inne med kunskaper om vad som kan botas och hur. Men de skall inte behöva bedöma ”lönsamheten”.

Debatten kan föras på olika sätt. Man kan lista det som är absolut nödvändig vård, som att lappa ihop brutna ben. Eller lista det som är lyx. Till exempel att man går till läkare för att få intyg på att man är förkyld.

Men börja gärna med en jämförelse av förr och nu för att få en saklig bas för debatten. Den kommer att spåra ur i alla fall i något skede för så vitt någon överhuvudtaget vågar nappa på Björkmans invit.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.

Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2008: 7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonssavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax

Politisk redaktör: Annika Kullman
tn (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax

Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tn (018) 528 451

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tn (018) 528 462
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tn (018) 528 447
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.2.2009

Fortlöpande helår.....	189 €
halvår.....	97 €
kvartal	49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 €+Isa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket. © lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.55 L 13.45	→	ÅBO 07.00/08.15 → 19.15/20.15	→	M:HAMN 13.35 → 00.40 L
M:HAMN 23.55	→	H:FORS 09.55/17.00	→	M:HAMN 04.15
L = Långnäs				

Transport till/från Mariehamn-Långnäs skall förbeställas
Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck/bilj./försäljn. ej kan garanteras

M:HAMN 04.25 13.45 00.45 L	→	STOCKHOLM 09.30 /17.00 → 18.15 /19.30 → 06.10 /07.10	→	M:HAMN 23.45 → 02.50 L → 13.35
L = Långnäs				

Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00-21.00
(1,64€/besvarat samtal+alltid lns/msa)

TALLINK				Check-in senast 30 min. före avgång
Sthlm - Mariehamn - Tallinn				
17.45	→	00.50	→	01.00 → 10.00
10.00	→	05.00	→	04.50 → 18.00
Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi tel 16 711 el. 06001 74552 (1,64 € besvarat samtal + alltid lns/msa)				

Turlista 1/5-30/8 2009 (lokala tider)				
Från Eckerö	Alla dagar	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn	Alla dagar	10.00	15.00	20.00
Nytt biljettsystem! Förhandsboka bilplats för snabb incheckning.				
Buss: Till Stockholm Cityterminalen vid alla båtankomster. Från Stockholm Cityterminalen 2 timmar och 15 minuter före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.				
Bokning: tel. 28 300, växel 28 000 Grisslehamn tel. 0175-258 00 Bokning även på www.eckeroelinjen.ax				
ECKERÖ LINJEN Torggatan 2, 22100 Mariehamn				

Ta en paus...		
Alla dagar	M:hamn	Sthlm
	10:00	→ 15:45
	Sthlm	M:hamn
Sönd-Onsd	18:00	→ 02:00
Torsd-Lörd	18:00	→ 03:30
BIRKA PARADISE Kontakta Ålandsresor tel 28 040 www.birka.se		

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 30.8.2009				
MARIEHAMN-KAPELLSKÄR alla dagar				
M:hamn	Kapellskär	Stockholm	Fartyg	
07.30	→	08.30	ca 10.00	Rosella
12.45	→	14.00	ca 15.30	Rosella
18.30	→	19.30	ca 21.00	Rosella
12.00	←	09.00	07.10	Rosella
18.00	←	15.00	13.10	Rosella
23.00	←	20.00	18.10	Rosella
Buss Sto-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap-Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje. Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.				
Åland-Stockholm dagligen		Åland-Finland dagligen		
ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO/H:FORS	
01.10 L	→	06.30	03.30 L	→ 07.35 Åbo
04.35 M	→	09.40	14.25 M	→ 19.50 Åbo
09.55 M	→	15.30	23.45 M	→ 10.00 Hel
14.25 M	→	18.55	14.10 M	← 08.45 Åbo
14.10 M	←	07.45	01.00 L	← 21.00 Åbo
23.35 M	←	16.45	04.25 M	← 17.30 Hel
07.45 M	←	18.00		
03.20 L	←	20.10		
M= Mariehamn L = Långnäs Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ordinarie avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min före ord avgång.				
VIKING LINE				
Storagatan 2, tel 260 11, bokn 262 11 www.vikingline.ax				

MÅNDAG 24 AUGUSTI 2009

| dagens ålänning |

”Barn är så ärliga”

Linda Joelsson är på väg in till Kantarellen för att handla. Med sig har hon Tindra som hon vaktar åt sin halvsyster som jobbar i dag.

Vad ska ni hitta på i dag?
–Jag ska måla en teckning till mamma, säger Tindra. Och så har jag en peng i fickan som jag ska köpa tandkräm för.

Linda är van vid barn eftersom hon jobbat på dagis i sommar. Hon har just utbildat sig till närvårdare i Ekenäs och funderar på att studera vidare till sjukskötare någon gång. Men tanken är att hon främst ska jobba med barn.

Vad är roligast med att jobba med barn?

–Det är nog att de är så spontana och ärliga. Det är svårt att förklara varför det är så intressant, säger Linda.

Som student är man inte bortskämd med att vara ledig på sommaren, oftast kräver ekonomin att man sommarjobbar. Men i år har Linda varit ledig nästan hela juli och augusti.

Hur har du utnyttjat ledig-

Barnvakt. Tindra och Linda Joelsson ska handla och måla i dag.

heten?

–Jag har bara njutit av att göra ingenting. Jag var på Rockoff en dag och såg Takida också.

Det är kräftsäsong nu, har du varit på någon kräftskiva?

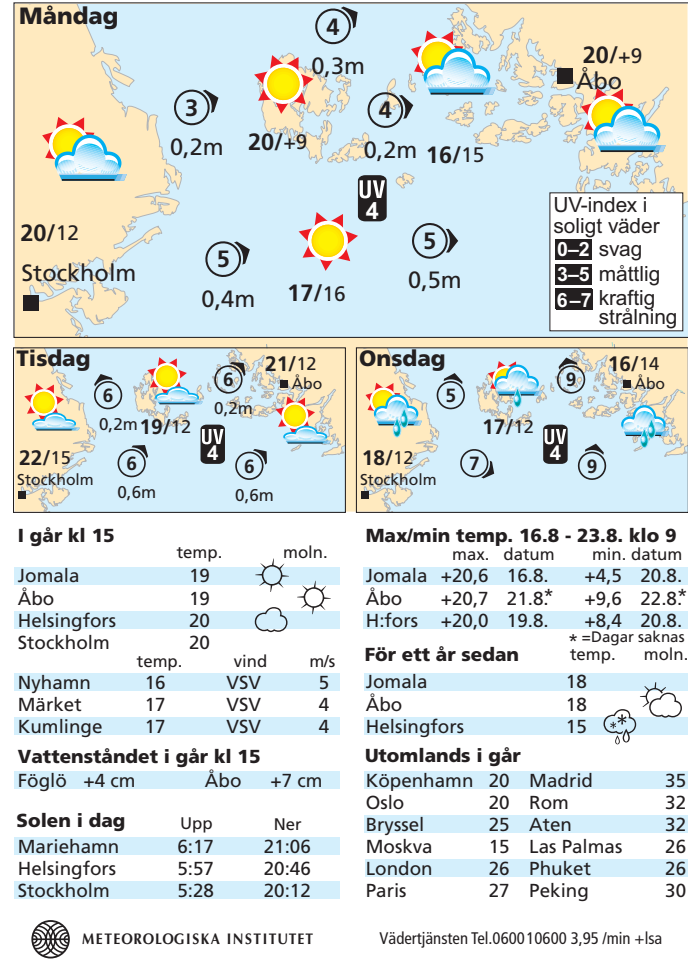
–Jag har varit på en med köpta kräftor. Men jag hoppas att jag

ska få smaka åländska också innan sommaren är slut, säger Linda.

Vem vill du hälsa till?

–Mormor, morfar, farmor och farfar.

Text och foto: **TANJA LÖNNQVIST**
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Köttfärrsås
400 g nötfärs
1 burk krossade tomater
en halv gul lök
2 vitlöksklyftor
en halv köttbuljongtärning
2 msk tomatpuré
1 liten burk champinjoner
0,5 dl vatten
salt, svartpeppar
torkad oregano
färsk basilika
ev. en skvätt soja

Hacka och bryn löken. Bryn köttfärsen. Blanda lök och färs. Tillsätt krossad tomat, pressad vitlök, vatten, tomatpuré och smulad buljongtärning. Låt småkoka i tio minuter. Tillsätt halverade champinjoner och kryddor efter smak. Servera med spaghetti och riven parmesan.

TIPSA 0457 313 4444 **MESSA 0457 323 4444** **RING 018 23444**

NYGRILLAD KYCKLING
5⁹⁵_{st}
Gäller mån-lör
MATHIS
VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.ax

Sia Spiliopoulou Åkermark guidar i sommarutställningen
UTPOST, MELLANLAND, BRYGGÅ
onsdagen den 26.8 kl. 12
Välkommen!
ÅLANDS MUSEUM
ÅLANDS KONSTMUSEUM

Höstens Yoga
tider
Både erfarna, nybörjare och gravida
PROVA-PÅ v.36
Ring eller mejla:
Seija Säike,
tel 0457 530 0629 eller
seija.saike@aland.net

Du kan förändra
afrika.ax
Tillstånd 271 K14
100 kg majs för 20€
Inbetalning på konto:
203218-21939
Märk: Majs

Är du en orolig anhörig?
Ring
13 000
dygnet runt
drogfri.ax
SFAMP

NYHET!
Äntligen är den här!
ROENSERIENS
deodorant för den medvetna mannen
Rena Smörjan i Emkarby skola
Öppet må-fre kl.11-14
samt ons kl.18-20
Tel. nr 0457 34 30 949

TeleButiken
Mariehamns Telefon Ab
KRUSELL
Veckans produkt
Telefonväska
Det hållbara och stötdämpande materialet gör Blaze oundgänglig för uteaktiviteter.
15€
Storagatan 6, tfn 27 448 www.telebutiken.ax Måndag-fredag 08-17 lördagsöppet 11-15

FOTO Plus!
Framkalla dina digitala bilder enkelt via www.fotoplus.ax eller i kioskerna på Torggatan 1 tel: 14200
FOTO Plus!